

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних відносин
та туристичного бізнесу»
Кафедра міжнародних економічних відносин та логістики

Кваліфікаційна робота магістра

на тему: **«СУЧАСНА МІГРАЦІЙНА ПОЛІТИКА В США
ТА ЇЇ НАСЛІДКИ»**

Виконав:
студент 2 курсу групи УО-61
спеціальності «Міжнародні економічні
відносини»
освітньої програми «Міжнародні
економічні відносини
другого (магістерського)
рівня вищої освіти

Ярошенко Д. О.

Керівник:

д.е.н., проф. Довгаль О. А.

Рецензент:

доц. Т. І. Кім

Харків – 2024 року

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Кафедра міжнародних економічних відносин та логістики

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини

Освітня програма «Міжнародні економічні відносини»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри

_____ Анна ЗАЙЦЕВА

“ _____ ” _____ 2024 року

**З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ**

Ярошенко Данилу Олександровичу

1. Тема роботи **«Сучасна міграційна політика в США та її наслідки»**
керівник роботи д. е. н., проф. О. А. Довгаль

затверджені наказом по університету від 18.09.2024 року № 4001-5/2938

2. Строк подання студентом роботи _____ 18.11.2024 р _____

3. Перелік питань, які потрібно розробити
розглянути теоретичні основи розвитку процесів міжнародної міграції та формування міграційної політики; розглянути передумови формування та види міграційної політики у глобалізованому світі; дослідити методику оцінювання наслідків реалізації міграційної політики в глобальній економіці; розглянути передумови формування сучасної міграційної політики в США та сучасні тенденції її розвитку; проаналізувати масштаби, динаміку і структуру міграційних процесів в США; проаналізувати вплив сучасної міграційної політики в США на соціально-економічний розвиток країни; розробити механізм реалізації політики подолання негативних наслідків міграційної політики в США; визначити стратегічні напрямки розвитку національної міграційної політики США під впливом сучасної міграційної кризи.

4. План роботи

№ з/п	Назва етапів роботи
1	Розділ 1. Теоретичні засади дослідження формування міграційної політики в контексті глобальної економіки
2	Розділ 2. Особливості проведення сучасної міграційної політики в США та її наслідки
3	Розділ 3. Перспективи подолання негативних наслідків проведення сучасної міграційної політики в США

5. Дата видачі завдання 1.12.2023 року

Студент

Д. О. Ярошенко

Керівник роботи

О. А. Довгаль

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ФОРМУВАННЯ МІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ.....	7
1.1. Теоретичні основи розвитку процесів міжнародної міграції та формування міграційної політики.....	7
1.2. Передумови формування та види міграційної політики у глобалізованому світі.....	14
1.3. Методика оцінювання наслідків реалізації міграційної політики в глобальній економіці.....	21
Висновки до першого розділу.....	25
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ СУЧАСНОЇ МІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В США ТА ЇЇ НАСЛІДКИ.....	27
2.1. Передумови формування сучасної міграційної політики в США та сучасні тенденції її розвитку.....	27
2.2. Масштаби, динаміка і структура міграційних процесів в США.....	36
2.3. Аналіз впливу сучасної міграційної політики в США на соціально- економічний розвиток країни.....	48
Висновки до другого розділу.....	59
РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ ПОДОЛАННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ПРОВЕДЕННЯ СУЧАСНОЇ МІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В США..	61
3.1. Механізм реалізації політики подолання негативних наслідків в США.....	61
3.2. Стратегічні напрямки розвитку національної міграційної політики США під впливом сучасної міграційної кризи.....	70
Висновки до третього розділу.....	77
ВИСНОВКИ.....	79
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	83

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Актуальність дослідження сучасної міграційної політики США обумовлена зростаючою важливістю ефективного регулювання міграційних потоків в умовах глобалізації та соціально-економічних викликів, які постають перед багатьма розвиненими країнами. Сполучені Штати вже багато десятиліть залишаються найбільшим світовим центром притягування іммігрантів, що зумовлено високим рівнем економічного розвитку, доступом до якісної освіти, стабільною політичною системою та широкими можливостями для особистого й професійного зростання. Однак зростання міграційних потоків створює нові виклики, пов'язані з соціальною інтеграцією, забезпеченням національної безпеки, а також тиском на державний бюджет та соціальні інституції.

Аналіз сучасної міграційної політики США та її впливу на соціально-економічний розвиток є важливим з кількох причин. По-перше, він дозволяє виявити сильні та слабкі сторони існуючих підходів до регулювання міграційних процесів і подолання їхніх негативних наслідків. По-друге, оцінка ролі імміграції у формуванні економічного потенціалу США дозволяє зрозуміти, як міграційна політика може сприяти або, навпаки, обмежувати економічне зростання та соціальну стабільність. В умовах збільшення обсягів нелегальної міграції та політичних розбіжностей щодо шляхів її регулювання, аналіз перспектив вдосконалення цієї політики є важливим не тільки для США, але й для інших країн, які прагнуть досягти збалансованого підходу до управління міграційними процесами.

Водночас вивчення досвіду США у сфері міграційної політики є цінним для розуміння того, як національна політика може адаптуватися до глобальних змін, зокрема посилення міграційних потоків, викликаних соціальними, економічними та екологічними факторами. У цьому контексті США представляють унікальний приклад країни, яка намагається поєднати контроль

за кордонами з інтеграцією новоприбулих та їхнім внеском у розвиток національної економіки.

Ступінь вивчення проблеми. Теоретичною основою дослідження є праці вчених та науковців з усього світу. Можна виділити праці таких зарубіжних вчених: Одет Старк, Джон Майєр, Дуглас Мессі, Іммануїл Валлерстайн, Еверетт Лі.

Мета і завдання дослідження. Метою даного дослідження є визначення особливостей сучасної міграційної політики США та оцінка її впливу на соціально-економічний розвиток країни.

Поставлена мета обумовила необхідність вирішення наступних наукових завдань:

- розкрити теоретичні основи розвитку процесів міжнародної міграції та формування міграційної політики;
- дослідити передумови формування та види міграційної політики у глобалізованому світі;
- узагальнити методику оцінювання наслідків реалізації міграційної політики в глобальній економіці;
- проаналізувати передумови формування сучасної міграційної політики в США та визначити сучасні тенденції її розвитку;
- проаналізувати масштаби, динаміку та структуру міграційних процесів в США;
- провести аналіз впливу сучасної міграційної політики США на соціально-економічний розвиток країни;
- запропонувати механізм реалізації політики подолання негативних наслідків міграції в США;
- окреслити стратегічні напрямки розвитку національної міграційної політики США в умовах сучасної міграційної кризи.

Об'єктом дослідження є процес розвитку міграційної політики США в умовах сучасного глобалізованого світу.

Предметом дослідження є специфіка реалізації міграційної політики США, її соціально-економічні та політичні наслідки, а також механізми подолання негативних аспектів цієї політики.

Методи дослідження. Методичну основу даного дослідження складають: метод історичного аналізу (2.1), кореляційно-регресійний аналіз (2.3), методи кількісного і порівняльного аналізу (2.1, 2.2, 2.3, 3.2), метод формалізації (3.1), метод спостереження (1.1, 1.2), метод узагальнення (1.3), метод систематизації (1.2, 3.1). Дослідження базується на використанні принципу єдності теорії та практики.

Інформаційна база дослідження. При підготовці кваліфікаційної роботи магістра використано праці вчених, фахові матеріали, статті, наукові посібники, а також офіційні статистичні дані та аналітичні матеріали міжнародних, неурядових, державних організацій (Світовий банк, Statista, Pew Research Center, US Immigration Yearbook) та інші.

Апробація результатів дослідження. Основні результати дослідження представлені на XIX науково-практичній конференції молодих вчених «Актуальні проблеми світового господарства і міжнародних економічних відносин» (м. Харків, 19 квітня 2024 р.).

Структура роботи. Робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків; містить 92 сторінки тексту, 14 рисунків, 8 таблиць. Список джерел містить 91 найменування літератури, у тому числі електронні публікації.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ФОРМУВАННЯ МІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

1.1. Теоретичні основи розвитку процесів міжнародної міграції та формування міграційної політики

Міжнародна міграція — це комплексний та багатогранний процес, який охоплює переміщення людей через державні кордони з метою постійного або тимчасового проживання.

За останні десятиліття міграційні потоки суттєво змінилися, що стало результатом глобальних економічних, соціальних та політичних змін. Міграція відіграє важливу роль у розвитку як країн-донорів, так і країн-приймачів, суттєво впливаючи на демографічні, економічні та культурні процеси.

Станом на 2022 рік кількість міжнародних мігрантів у світі сягала понад 281 мільйона осіб, що становить близько 3,6% світового населення. Це є значним показником у порівнянні з попередніми роками, коли міграційні процеси були менш активними [1]. Основні міграційні потоки спрямовані з країн із низьким та середнім рівнем доходів до розвинених держав, де люди шукають кращих умов життя, роботи та безпеки.

На сьогоднішній день існує кілька ключових теорій, які пояснюють процеси міжнародної міграції.

Класичні економічні теорії міграції наголошують на тому, що основною причиною міграції є економічні диспропорції між країнами. Ці теорії базуються на припущенні, що люди переміщуються з регіонів із низьким рівнем заробітної плати та високим рівнем безробіття до країн із кращими економічними перспективами [2].

Проте цей підхід виявився недостатньо всеохоплюючим, оскільки міграційні рішення залежать не лише від економічних чинників, а й від соціальних, політичних та культурних умов.

Теорія "поштовхів і тягнень" (push-pull theory), запропонована Евереттом Лі, пропонує більш комплексний підхід до аналізу міграційних процесів. Вона враховує як "поштовхи" — несприятливі умови в країні походження (економічна нестабільність, політичні конфлікти, екологічні катастрофи), так і "тягнення" — привабливі фактори в країнах призначення (високий рівень доходів, краща соціальна система, політична стабільність) [3].

Міграція також розглядається через призму глобалізації, яка створила умови для збільшення мобільності населення. Глобалізаційні процеси призвели до посилення економічної взаємозалежності між країнами, що, в свою чергу, сприяло міграції як економічного, так і культурного характеру.

За даними Міжнародної організації з міграції (ІОМ), зростання міграційних потоків є важливою характеристикою сучасного світу, оскільки вони впливають на соціально-економічні відносини між державами [4].

Однією з головних характеристик сучасної міграції є її диверсифікація. Якщо раніше основні потоки мігрантів спрямовувалися з країн, що розвиваються, до розвинених країн, то сьогодні цей процес став значно складнішим.

Тепер спостерігаються як внутрішньорегіональні міграційні потоки (наприклад, міграція в межах ЄС), так і міжрегіональні. Особливу увагу дослідники звертають на зростання кількості мігрантів із країн Африки та Азії, що прибувають до Європи та Північної Америки [5].

Крім того, важливим аспектом сучасної міграції є її нелегальні форми. Незважаючи на зусилля міжнародних організацій і національних урядів, кількість нелегальних мігрантів продовжує зростати. Це, в свою чергу, викликає серйозні політичні дискусії щодо реформування міграційних політик, посилення контролю за кордонами, а також забезпечення прав нелегальних мігрантів.

Іншим важливим аспектом є біженці та переміщені особи. Станом на кінець 2023 року, кількість вимушених мігрантів перевищила 110 мільйонів осіб. Це найвищий показник за всю історію спостережень, що вказує на серйозність глобальних кризових ситуацій, таких як війни, конфлікти, порушення прав людини та кліматичні зміни [6].

Така ситуація створює значний тиск на міжнародне співтовариство, яке намагається знайти ефективні шляхи вирішення цих проблем через співпрацю, фінансову підтримку та гуманітарні програми.

Вивчення процесів міжнародної міграції спирається на різні теоретичні моделі. Однією з ключових теорій, яка довгий час домінувала в науковому дискурсі, є неокласична економічна теорія. Вона стверджує, що основною причиною міграції є різниця у заробітній платі між країнами, а мігранти діють раціонально, переміщуючись до тих місць, де зможуть отримати найвищу винагороду за свою працю [7].

З розвитком суспільних наук з'явилися більш комплексні підходи до вивчення міграційних процесів. Зокрема, теорія «нової економіки міграції», розроблена Одедом Старком, наголошує на тому, що рішення про міграцію приймається не окремими індивідами, а сім'ями або спільнотами, які прагнуть покращити свій добробут через диверсифікацію джерел доходів. Це особливо актуально для країн, де доступ до соціальних послуг та державної підтримки є обмеженим [8].

Теорія світової системи, запропонована Іммануїлом Валлерстайном, підкреслює, що міграція є наслідком глобальних економічних процесів та нерівності між країнами, що входять до «ядра» глобальної економіки (розвинені країни) і «периферією» (країни, що розвиваються). Ця модель пояснює, чому мігранти з країн «периферії» часто переміщуються до розвинених держав, де рівень економічної активності та можливості для працевлаштування значно вищі [9].

Значний вплив на формування міграційних потоків мають також політичні та інституційні фактори. Теорія інституційного підходу, розроблена

Джоном Майєром, наголошує на тому, що на рішення про міграцію впливають не лише економічні можливості, а й правові та політичні умови. Держави відіграють ключову роль у регулюванні міграційних потоків, визначаючи критерії для прийняття мігрантів, створюючи відповідні програми інтеграції та контролюючи нелегальну міграцію [10].

Наприклад, у деяких країнах політика щодо залучення висококваліфікованих мігрантів активно стимулює приїзд фахівців у технологічних та наукових сферах.

Ще одним підходом до вивчення міграційних процесів є теорія соціальних мереж, запропонована Дугласом Мессі, яка акцентує увагу на тому, що міграція часто відбувається через встановлені соціальні зв'язки між мігрантами та їхніми спільнотами, як у країнах походження, так і в країнах призначення.

Мережі мігрантів відіграють важливу роль у зниженні ризиків і витрат, пов'язаних із міграцією, оскільки вони надають підтримку у вигляді інформації, фінансових ресурсів або житла на новому місці проживання. Це пояснює, чому деякі міграційні потоки стають стійкими протягом багатьох десятиліть [11].

Глобалізація та розвиток інформаційних технологій змінили характер міграційних процесів. Завдяки цифровим платформам мігранти отримали доступ до широкого спектру інформації про можливості працевлаштування, освіти та соціальні послуги в різних країнах. Інтернет-сервіси та соціальні мережі стали інструментом для пошуку роботи та комунікації з потенційними роботодавцями ще до фізичного переміщення до нової країни [12].

Роль технологій також проявляється в управлінні міграційними потоками на державному рівні. Використання біометричних даних, автоматизація процесів перевірки документів і віз, а також системи електронних реєстрацій спрощують процеси контролю за кордонами та роблять їх більш ефективними. Крім того, технології дозволяють швидше реагувати на кризи, пов'язані з

міграцією, такі як масовий приплив біженців через військові конфлікти або природні катастрофи [13].

Економічні фактори залишаються одними з найпотужніших стимулів для міграції. Більшість мігрантів залишають свої країни через високий рівень безробіття, низькі заробітні плати або відсутність перспектив для покращення умов життя. Люди шукають кращих економічних можливостей у країнах з вищим рівнем розвитку, де є попит на робочу силу в різних секторах, таких як будівництво, сільське господарство, інформаційні технології тощо [14].

У країнах-донорів, таких як Мексика, Венесуела або деякі африканські держави, нестабільна економічна ситуація змушує мільйони людей шукати роботу за кордоном.

Наприклад, міграція до США з Мексики є класичним прикладом економічної міграції, яка зберігає високі темпи вже протягом кількох десятиліть. Мігранти сподіваються на стабільний заробіток і можливість підтримувати свої родини через грошові перекази, які є важливим джерелом доходу для багатьох країн, що розвиваються [15].

Політичні чинники є другим найбільш поширеним стимулом до міграції. Політичні кризи, війни, переслідування за політичні переконання змушують людей залишати свої країни.

Наприклад, сирійський конфлікт, що почався в 2011 році, призвів до однієї з найбільших хвиль міграції у сучасній історії, коли мільйони біженців були змушені покинути свої домівки [16].

Такі країни, як Афганістан, Ємен, Венесуела, також стикаються з постійними політичними кризами та громадянськими війнами, що змушують їхніх громадян шукати безпечний притулок за кордоном.

Міжнародні організації, такі як Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (UNHCR), відіграють ключову роль у підтримці таких мігрантів, надаючи їм необхідні ресурси для виживання та захисту їхніх прав [17].

Національні або етнічні чинники також можуть бути причиною міграції. У багатьох країнах етнічні меншини часто стикаються з дискримінацією, обмеженням прав або навіть насильством, що змушує їх залишати свої домівки в пошуках безпеки. Етнічні конфлікти або напруженість можуть виникати через історичні, культурні або політичні розбіжності між національними групами.

Наприклад, у М'янмі рохінджа — мусульманська етнічна меншина — зазнає переслідувань з боку уряду та військових сил, що призвело до масової міграції до сусідніх країн, таких як Бангладеш. Інші випадки етнічної напруженості спостерігаються в Судані, де конфлікти між різними племенами та етнічними групами змушують тисячі людей залишати країну [18].

У подібних випадках міжнародне співтовариство часто реагує шляхом надання гуманітарної допомоги та сприяння мирним переговорам для вирішення конфліктів.

Крім економічних, національних та політичних факторів, значну роль у сучасних міграційних процесах почали відігравати кліматичні зміни. За прогнозами ООН, до 2050 року кліматичні зміни можуть змусити до 200 мільйонів людей залишити свої домівки [19].

Так звані "кліматичні мігранти" вимушені покидати регіони через погіршення умов життя внаслідок екстремальних погодних явищ, таких як повені, посухи, підвищення рівня моря та лісові пожежі.

Кліматичні зміни особливо сильно впливають на регіони з низьким рівнем доходів, де системи соціальної підтримки слабо розвинуті або відсутні. Наприклад, у деяких частинах Африки та Південно-Східної Азії, через часті посухи та ерозію ґрунтів, місцеві жителі змушені залишати свої землі в пошуках кращих умов для проживання та ведення сільського господарства.

На рис. 1.1 представлена інформація про різні види міграції населення в залежності від характерної ознаки міграції, наприклад, причина, тривалість, організація, напрям.

Одним з основних підходів до формування міграційної політики є суверенний підхід, що базується на суверенітеті держави як головного актора у вирішенні питань міграції. Відповідно до цього підходу, кожна держава має право самостійно визначати обсяги, характер і умови прийому мігрантів, а також регулювати доступ іноземців до ринку праці та соціальних послуг. Суверенний підхід підкреслює важливість контролю над кордонами як одного з головних інструментів реалізації міграційної політики [20].

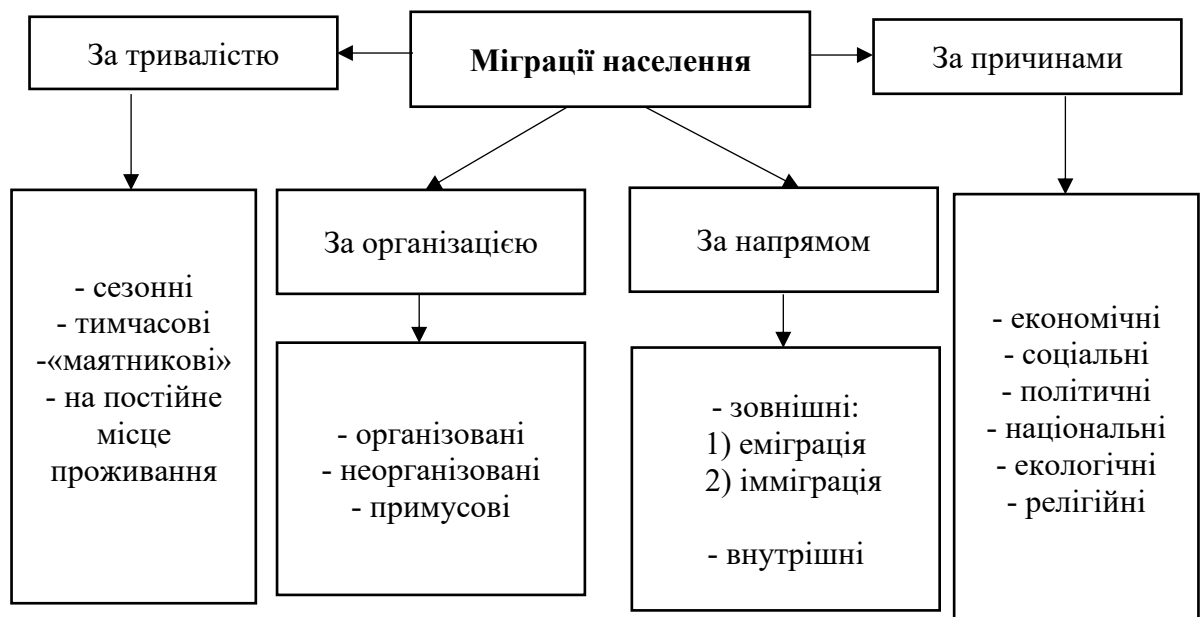

Рис. 1.1. Ознаки міграції [15]

Іншим важливим аспектом є правовий підхід, який ґрунтується на міжнародному праві та договорах, що регулюють права і обов'язки держав у питаннях міграції.

Міжнародні організації, такі як ООН та Міжнародна організація з міграції (ІОМ), розробляють нормативні акти та рекомендації щодо дотримання прав мігрантів, надання притулку та забезпечення гуманітарної допомоги [21].

Держави, що підписують такі угоди, зобов'язані інтегрувати міжнародні норми у свої внутрішні міграційні політики, зберігаючи баланс між національними інтересами та зобов'язаннями перед світовою спільнотою.

Сучасні підходи до міграційної політики також включають економічний аспект. Держави розглядають міграцію не тільки як загрозу, але і як можливість для економічного зростання.

Політики прагнуть знайти баланс між забезпеченням ринку праці кваліфікованими кадрами та мінімізацією негативних соціальних наслідків масової міграції. Це проявляється у створенні спеціальних програм для залучення висококваліфікованих мігрантів у певні галузі, такі як інформаційні технології, медицина або наука [22].

Крім того, важливим елементом міграційної політики є гуманітарний підхід, що фокусується на захисті прав біженців і вимушених переселенців. Основою цього підходу є забезпечення безпеки та гідності осіб, які постраждали від конфліктів, переслідувань чи інших екстремальних ситуацій. Наприклад, Конвенція ООН про статус біженців 1951 року визначає правові норми щодо захисту біженців та зобов'язання держав приймати їх на своїй території [23].

Формування міграційної політики також залежить від політичної культури та ідеологічних орієнтацій уряду. Деякі країни проводять більш ліберальну політику, орієнтовану на інтеграцію мігрантів і захист їхніх прав, тоді як інші обирають більш жорсткий підхід з акцентом на захист національної ідентичності та безпеки [24]. Така варіативність у підходах до міграції дозволяє урядам адаптувати політику відповідно до поточних викликів, таких як демографічна криза, економічні потреби або геополітична ситуація.

1.2. Передумови формування та види міграційної політики у глобалізованому світі

Міграційна політика формується під впливом численних факторів, які визначають її характер та напрями розвитку. У сучасному глобалізованому світі ці

передумови є багатопаровими та взаємопов'язаними, охоплюючи економічні, політичні, демографічні, культурні та екологічні аспекти.

Держави зіштовхуються з необхідністю адаптації своїх міграційних стратегій у відповідь на глобальні виклики, включаючи зростання міжнародної мобільності населення, інтеграцію ринків праці, зміни демографічної структури та зростання кількості біженців і вимушених переселенців.

Економічні передумови формування міграційної політики відіграють ключову роль у визначенні її змісту. Глобалізація сприяла розширенню світових ринків праці та створенню умов для більш активного переміщення робочої сили між країнами.

Потреба у кваліфікованих кадрах, особливо в галузях з високою доданою вартістю, таких як технології, медицина та інженерія, спонукає уряди держав розробляти спеціальні програми для залучення мігрантів. Наприклад, багато країн запровадили програми «Green Card» або аналогічні системи, що дозволяють залучати висококваліфікованих спеціалістів з-за кордону для задоволення попиту на робочу силу [25].

Крім того, економічні передумови міграційної політики тісно пов'язані з питанням нерівності між країнами. Держави, які стикаються з демографічним старінням населення, часто потребують припливу молодого робочої сили, щоб підтримати свої економічні системи.

Водночас країни з високим рівнем безробіття або обмеженими економічними перспективами стають джерелом масової еміграції. Наприклад, зростання рівня міграції з країн Африки та Близького Сходу до Європи пов'язане з економічною нестабільністю та низьким рівнем розвитку в регіоні [26].

Політичні чинники також визначають характер міграційної політики в глобалізованому світі. Глобальна політична нестабільність, військові конфлікти та порушення прав людини призводять до збільшення кількості вимушених мігрантів і біженців. Відповідно, політична система держави та її

підходи до прав біженців відіграють важливу роль у формуванні міграційної політики.

Країни, що беруть участь у міжнародних договорах і конвенціях, таких як Конвенція про статус біженців 1951 року, зобов'язані дотримуватись міжнародних норм і забезпечувати захист вимушених мігрантів. Проте політичні настрої всередині країн часто впливають на зміну підходів до міграції.

Наприклад, посилення правопопулістських рухів у Європі та Північній Америці у 2010-х роках призвело до запровадження більш жорстких політик щодо обмеження в'їзду мігрантів і біженців [27].

Демографічні фактори мають суттєвий вплив на формування міграційної політики. Зміни в демографічній структурі країн, такі як старіння населення, низька народжуваність та зростання частки пенсіонерів, створюють необхідність залучення робочої сили з-за кордону.

Держави, особливо розвинені економіки, стикаються з потребою в молодих і кваліфікованих працівниках для підтримки економічної стабільності та соціальних систем.

Наприклад, у країнах Європейського Союзу спостерігається постійне зменшення частки працездатного населення, що змушує уряди розробляти політику сприяння міграції для залучення фахівців у різноманітні галузі [28]. Водночас країни, що розвиваються, з високим рівнем народжуваності, часто стають джерелом робочої сили для країн-реципієнтів.

Культурні чинники також впливають на формування міграційної політики. У деяких країнах культурна відкритість та історія міграційних процесів сприяють більш ліберальному підходу до прийому мігрантів.

Наприклад, Сполучені Штати, з їхньою багатокультурною традицією, тривалий час залишаються однією з головних цілей для мігрантів з усього світу, пропонуючи широкий спектр можливостей для інтеграції та реалізації культурних особливостей [29].

Однак в інших країнах культурні бар'єри можуть стримувати міграційні процеси. Багато держав, особливо в регіонах з сильною національною ідентичністю або традиційними цінностями, обмежують імміграцію, побоюючись втрати своєї культурної унікальності.

Наприклад, Японія, з її етнокультурною однорідністю, відома своїм обережним підходом до прийому мігрантів, попри демографічні виклики [30].

Міграційна політика держави формується залежно від її економічних, політичних та соціокультурних умов, і може варіюватися від відкритої до обмежувальної. У глобалізованому світі виділяються декілька основних типів міграційної політики, які різняться за своїм підходом до управління міграційними потоками.

У табл. 1.1 представлено основні види міграційної політики, їхні цілі, інструменти реалізації та приклади держав, що дотримуються кожного підходу.

Ліберальна міграційна політика характеризується відкритістю до прийому мігрантів і створенням сприятливих умов для їхньої інтеграції.

Такий підхід передбачає надання широкого доступу до ринку праці, освіти та соціальних послуг для іноземних громадян. Країни, що проводять ліберальну політику, зазвичай зацікавлені у залученні кваліфікованих працівників і студентів, а також у зміцненні своїх мультикультурних суспільств.

Наприклад, Канада є однією з найяскравіших країн з ліберальною міграційною політикою. Канадський уряд активно залучає мігрантів за допомогою системи Express Entry, яка спрямована на відбір висококваліфікованих спеціалістів для потреб економіки [31].

Крім того, у Канаді діють численні програми для інтеграції мігрантів, що включають мовні курси, професійну підготовку та підтримку на ринку праці.

На противагу ліберальній, обмежувальна міграційна політика спрямована на суворий контроль за міграційними потоками та обмеження в'їзду мігрантів. Держави, що проводять таку політику, акцентують увагу на захисті національної безпеки та збереженні культурної ідентичності.

Таблиця 1.1

Основні види міграційної політики та їхні характеристики

Вид міграційної політики	Мета політики	Основні інструменти	Приклад країн
Ліберальна	Залучення мігрантів для підтримки економічного зростання, розвитку культурного різноманіття та збагачення робочої сили	Відкритий доступ до ринку праці, спрощені візові програми, мовні курси, соціальна підтримка, програми для возз'єднання сімей	Канада, Нова Зеландія, Швеція, Аргентина
Обмежувальна	Забезпечення національної безпеки, захист культурної ідентичності та запобігання неконтрольованій міграції	Квоти на в'їзд, жорсткий прикордонний контроль, складні процедури надання громадянства, обмежений доступ до соціальних та медичних послуг	США (за адміністрації Трампа), Угорщина, Польща
Селективна	Залучення висококваліфікованих мігрантів для потреб конкретних галузей економіки	Бальні системи оцінки, програми «Блакитна карта», пріоритет для професій з дефіцитом, візові програми для науковців та інженерів	Німеччина, Австралія, Великобританія, Сінгапур
Політика репатріації	Сприяння поверненню етнічних груп, що історично походять з країни	Закони про право на повернення, спрощені процедури натуралізації, фінансова допомога репатріантам, культурна та мовна підтримка	Ізраїль, Німеччина (1990 рр.), Фінляндія, Казахстан
Тимчасова	Забезпечення тимчасового попиту на робочу силу в певних секторах (сільське господарство, будівництво тощо)	Сезонні робочі візи, обмежені дозволи на працю, контракти на конкретні роботи з правом повернення, суворий контроль за строками перебування	ОАЕ, Саудівська Аравія, Німеччина, Італія, Іспанія
Політика відкритих кордонів	Сприяння вільному пересуванню осіб між державами для посилення економічної та культурної інтеграції	Безвізовий режим, відсутність прикордонного контролю між країнами-учасницями, свобода працевлаштування та навчання	Шенгенська зона (ЄС), ЄАЕС
Демографічна підтримка	Залучення мігрантів для подолання демографічної кризи через старіння населення та нестачу робочої сили	Програми для молодих працівників, податкові стимули для сімей з дітьми, візи для медичних працівників, програми для догляду за старшими	Японія, Південна Корея, Італія, Іспанія, Греція
Гуманітарна	Надання захисту та допомоги особам, що постраждали від переслідувань, війн або природних катастроф	Надання притулку, гуманітарні візи, програми соціальної адаптації, доступ до медичних послуг та освіти, підтримка з боку міжнародних організацій	Швейцарія, Норвегія, Німеччина, Канада, Швеція

Джерело: складено автором за матеріалами [31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38]

Цей підхід часто включає жорсткі вимоги до отримання віз, обмежений доступ до ринку праці та соціальних послуг, а також суворі заходи проти нелегальної міграції.

Прикладом обмежувальної міграційної політики є політика Сполучених Штатів за адміністрації Д. Трампа, коли було впроваджено низку заходів, спрямованих на скорочення кількості іммігрантів. Зокрема, було запроваджено політику «нульової толерантності» до нелегальних мігрантів і обмежено доступ до певних категорій віз [32].

Селективна міграційна політика передбачає вибірковий підхід до прийому мігрантів, орієнтований на потреби економіки. У рамках цієї політики держава встановлює чіткі критерії для відбору мігрантів залежно від їхньої професійної кваліфікації, віку, рівня освіти та інших показників.

Основною метою селективної політики є залучення висококваліфікованих працівників для стимулювання економічного зростання.

Ця політика широко застосовується у багатьох країнах Європи. Наприклад, Німеччина впровадила програму «Блакитна карта ЄС», яка дозволяє залучати висококваліфікованих спеціалістів з третіх країн для роботи в галузях із високим попитом на робочу силу [33].

Деякі країни проводять політику репатріації, спрямовану на повернення етнічних груп, які історично походять із цієї країни. Репатріаційна політика орієнтована на залучення людей, які мають культурні або етнічні зв'язки з країною.

Наприклад, Ізраїль має Закон про повернення, який дозволяє будь-якому єврею отримати ізраїльське громадянство [34].

Інший приклад — Німеччина, де в 1990-х роках активно заохочували репатріацію німців з колишніх радянських республік.

Тимчасова політика міграції спрямована на залучення сезонних або тимчасових працівників на певний період. Ця політика використовується для заповнення тимчасових потреб у робочій силі в окремих секторах економіки.

Наприклад, у країнах Перської затоки, таких як ОАЕ та Саудівська Аравія, працюють мільйони іноземних робітників, які залучаються на тимчасовій основі, але не мають права на постійне проживання чи громадянство [35].

Політика відкритих кордонів полягає у відсутності суворих обмежень на переміщення людей між країнами. Найбільш відомим прикладом є Шенгенська зона в Європейському Союзі, де громадяни держав-членів можуть вільно пересуватися між країнами без потреби в отриманні віз чи проходженні паспортного контролю [36].

Політика демографічної підтримки спрямована на вирішення проблем, пов'язаних зі старінням населення та низьким рівнем народжуваності. Деякі країни з обмеженим припливом молодшої робочої сили, як-от Японія та Південна Корея, зазнають гострої потреби у збільшенні кількості населення для підтримки економіки та соціальної інфраструктури.

В межах цієї політики вони надають підтримку сім'ям, створюють програми для залучення кваліфікованих мігрантів і поступово спрощують процедури для отримання права на проживання для певних груп іноземців. Наприклад, Японія в останні роки запровадила програми для залучення доглядальників із сусідніх країн, оскільки попит на соціальне обслуговування зростає через старіння населення [37].

Політика гуманітарної міграції спрямована на захист осіб, що шукають притулку через війни, переслідування або природні катастрофи. Ця політика зобов'язує держави надавати підтримку біженцям та вимушеним переселенцям, забезпечуючи їм основні права та безпеку.

Наприклад, Швейцарія та Норвегія активно приймають біженців, надаючи їм доступ до житла, медичних послуг і освітніх програм, а також підтримують міжнародні ініціативи на захист гуманітарних мігрантів [38].

Різноманітність підходів до міграційної політики у світі свідчить про складність і багатогранність цього питання. Залежно від економічних, політичних та соціальних пріоритетів, країни обирають ту чи іншу стратегію управління міграційними потоками.

Отже, міграційна політика у глобалізованому світі є не лише інструментом контролю за переміщенням населення, але й відображенням стратегічних пріоритетів держави. Сполучення різних видів політики — від гуманітарної та репатріаційної до селективної та обмежувальної — дозволяє урядам адаптуватися до змінних умов, таких як економічна потреба у кваліфікованій робочій силі або загострення міжнародних криз.

Це підкреслює прагнення держав балансувати між збереженням національної ідентичності та інтеграцією в світову спільноту, відповідаючи на сучасні виклики міграційних процесів.

1.3. Методика оцінювання наслідків реалізації міграційної політики в глобальній економіці

Оцінювання наслідків реалізації міграційної політики є важливим етапом у формуванні ефективної державної та міжнародної політики, особливо в умовах глобальної економіки, де міграційні потоки відіграють ключову роль у розвитку країн як походження, так і призначення мігрантів.

Розуміння впливу міграційної політики на економічні та соціальні показники дозволяє країнам приймати обґрунтовані рішення, спрямовані на зростання економіки, забезпечення стабільності на ринку праці та сприяння соціальній інтеграції.

Аналіз результатів міграційної політики допомагає ідентифікувати як позитивні, так і негативні аспекти, а також визначити можливості для покращення політики у відповідь на поточні виклики.

Методична основа оцінки наслідків міграційної політики базується на використанні загальнонаукових і спеціальних економічних методів. Зокрема, методи порівняння, аналізу та систематизації дозволяють здійснити комплексний огляд і оцінку міграційних процесів, а також визначити характерні тенденції та закономірності.

Використання кореляційно-регресійного аналізу є ефективним інструментом для оцінювання кількісних взаємозв'язків між міграційною політикою та ключовими економічними показниками, що дає змогу більш точно прогнозувати її вплив на економічний і соціальний розвиток.

У цьому підпункті буде розглянуто основні методи, що використовуються для оцінки наслідків міграційної політики в глобальній економіці, а також їх застосування для визначення ключових факторів, які впливають на соціально-економічні умови в країнах з різними рівнями розвитку.

Метод порівняння є одним з основних інструментів для оцінювання наслідків реалізації міграційної політики в глобальній економіці. Він дозволяє зіставляти ефекти міграційної політики між різними країнами або регіонами, враховуючи такі показники, як економічне зростання, рівень зайнятості, соціальні витрати та інтеграцію мігрантів у суспільство.

Зокрема, порівняльний аналіз допомагає виявити, які стратегії є більш ефективними для досягнення економічної стабільності та соціальної згуртованості в умовах значних міграційних потоків.

Застосовуючи метод порівняння, можна також проаналізувати, як різні часові періоди та економічні умови впливають на успішність міграційної політики. Це дозволяє виявити фактори, що сприяють стабільному розвитку економіки при різних обставинах, і підвищити ефективність міграційних стратегій [39].

Метод аналізу є ключовим для оцінки наслідків реалізації міграційної політики, оскільки він дозволяє розчленувати складні явища на окремі елементи та детально дослідити їх вплив на економіку.

За допомогою аналізу можна визначити окремі аспекти міграційної політики, такі як її вплив на зайнятість, економічне зростання, соціальну стабільність та державні витрати. Цей метод також дозволяє розрізнити позитивні та негативні наслідки міграційних процесів, зокрема їх вплив на окремі галузі економіки та на соціальну інтеграцію мігрантів.

Наприклад, аналіз даних щодо рівня зайнятості та заробітної плати серед мігрантів і місцевого населення може допомогти оцінити, наскільки міграційна політика сприяє покращенню економічного становища в країні. Аналіз також дозволяє виявити кореляції між рівнем імміграції та економічним зростанням, що є важливим для формування ефективної політики [40].

Метод систематизації є важливим інструментом у дослідженні наслідків міграційної політики, оскільки він дозволяє впорядкувати та класифікувати інформацію про різні аспекти міграційних процесів.

Завдяки систематизації можна чітко розділити впливи міграційної політики на економічні, соціальні та політичні компоненти, що полегшує їх подальший аналіз та оцінку. Цей метод також сприяє узагальненню великої кількості даних, зокрема статистичних показників та результатів попередніх досліджень, що дозволяє створити цілісну картину впливу міграції на економіку.

Зокрема, систематизація даних дає змогу порівнювати впливи міграційної політики у різних країнах або регіонах, а також простежувати зміни в ефективності політики в різні періоди часу. Це сприяє виявленню сталих тенденцій та закономірностей, що є основою для наукових висновків і практичних рекомендацій щодо вдосконалення політики в галузі міграції [41].

Кореляційно-регресійний аналіз є одним із важливих методів у статистичному моделюванні, який дозволяє оцінити взаємозв'язки між різними факторами, що впливають на наслідки міграційної політики.

Цей метод дає змогу вивчити кількісні залежності між змінними, що дозволяє не лише робити висновки про поточний вплив, але й будувати прогнози для кращого розуміння ефективності міграційної політики. Кореляційний аналіз зосереджується на виявленні сили зв'язку між різними показниками, що допомагає зрозуміти, наскільки зміни в одних аспектах можуть бути пов'язані з іншими. Це є важливим для розробки стратегій

управління міграційними процесами, оскільки знання про взаємозалежності дозволяє здійснювати цілеспрямовані корективи в політиці.

Регресійний аналіз, зі свого боку, дозволяє визначити характер і силу впливу незалежних змінних на залежні, що дає можливість оцінити, як зміни в економічних, соціальних чи політичних факторах можуть вплинути на результати міграційної політики.

Процес кореляційно-регресійного аналізу включає кілька ключових етапів:

1. Постановка задачі: Визначення показників для дослідження та формулювання гіпотези про їх взаємозв'язок.
2. Формування переліку факторів: Вибір найбільш значущих змінних ($X_1, X_2, \dots, X_m$), які мають вплив на залежну змінну (Y). Цей етап включає обробку та логічний аналіз даних.
3. Побудова моделі та перевірка її адекватності: Створення математичної моделі, обчислення коефіцієнтів регресії та оцінка точності моделі. Важливим є перевірка надійності та обґрунтованості встановлених зв'язків.
4. Оцінка точності моделі: Порівняння фактичних і теоретичних значень, оцінка варіацій та апроксимацій, а також визначення точкових і інтервальних оцінок.
5. Економічна інтерпретація результатів: Аналіз отриманих результатів, їх порівняння з початковими гіпотезами, оцінка економічної правдоподібності та формулювання аналітичних висновків.

Кореляційно-регресійний аналіз є потужним інструментом для глибокого вивчення впливу різних чинників на міграційні процеси, а також для оцінки впливу міграційних показників на соціально-економічний розвиток країни. Він дозволяє не тільки виявити наявні залежності між змінними, але й прогнозувати можливі зміни в результативних показниках політики.

Завдяки цьому підходу можна приймати обґрунтовані рішення щодо вдосконалення управління міграційною політикою, зменшення негативних наслідків її реалізації та сприяння сталому економічному розвитку [42].

Висновки до першого розділу

У першому розділі досліджено теоретичні засади формування міграційної політики в контексті глобальної світової економіки.

1. Було проаналізовано теоретичні засади міграційних процесів, що стали основою для формування сучасної міграційної політики. Розглянуто ключові теорії міграції, зокрема класичну економічну теорію, теорію «поштовхів і тягнень», теорію соціальних мереж та інші. В результаті визначено основні мотиви й чинники, що спонукають до міграції, включаючи економічні, політичні, соціальні та екологічні умови як у країнах походження, так і в країнах призначення. Такий комплексний підхід забезпечує більш повне розуміння міграції, яке враховує взаємодію глобальних і локальних процесів.

2. Визначено передумови формування та основні різновиди міграційної політики в умовах глобалізації. Систематизовано підходи держав до управління міграційними потоками, які варіюються від ліберальної та селективної політики до обмежувальної та гуманітарної. Приклади країн, що застосовують ці види політики, дозволяють виявити специфіку національних підходів та їхню залежність від економічних і демографічних потреб, культурних пріоритетів і міжнародних зобов'язань. Така політика дає можливість державам адаптувати свої підходи до міграції в умовах сучасних викликів, включаючи забезпечення кваліфікованою робочою силою, подолання демографічних проблем і надання гуманітарної допомоги вимушеним переселенцям.

3. Було розглянуто основні методи оцінювання наслідків реалізації міграційної політики в глобальній економіці, зокрема методи порівняння, аналізу, систематизації та кореляційно-регресійного аналізу. Метод

порівняння дав змогу оцінити особливості міграційних процесів у різних країнах, адміністраціях та часових періодах. Аналіз допоміг визначити ключові чинники впливу міграційної політики на соціально-економічний розвиток. Систематизація забезпечила структурований підхід до вивчення масштабів і динаміки міграційних потоків. Використання кореляційно-регресійного аналізу дозволило кількісно оцінити взаємозв'язок між міграційними показниками та соціально-економічними, що сприяло кращому розумінню наслідків міграції для економічного зростання та ринку праці.

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ СУЧАСНОЇ МІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В США ТА ЇЇ НАСЛІДКИ

2.1. Передумови формування сучасної міграційної політики в США та сучасні тенденції її розвитку

Сучасна міграційна політика США є результатом складного історичного розвитку та реакції на внутрішні й глобальні виклики. Сполучені Штати, будучи однією з головних країн-реципієнтів мігрантів у світі, постійно адаптують свої підходи до міграції залежно від економічних, соціальних і політичних обставин.

Протягом XX та XXI століть американська політика в сфері міграції неодноразово зазнавала змін, які визначалися як потребами національної безпеки, так і необхідністю підтримки економічного зростання.

Однією з ключових подій у становленні сучасної міграційної політики США стало прийняття Закону Джонсона-Ріда 1924 року.

Ця політика посилила заборони на в'їзд для громадян Азії та запровадила квоти для іммігрантів з інших країн. Акт, частково зумовлений ксенофобськими настроями у США, обмежував імміграцію відповідно до національностей, зафіксованих у переписі населення 1890 року.

Він надавав пріоритет вихідцям із Західної Європи та Британії, водночас дискримінуючи іммігрантів зі Східної та Південної Європи та повністю виключаючи азіатів. Один з авторів акту, сенатор Девід Рід, після його прийняття заявив: «Расовий склад Америки на даний момент зроблено постійним» [43].

Закон залишався чинним до 1965 року, коли президент Ліндон Джонсон підписав Акт Гарта-Селлера, що скасував систему квот, засновану на етнічній приналежності.

Таблиця 2.1

Основні історичні етапи розвитку міграційної політики США

Подія	Рік	Зміни в міграційній політиці
Закон Джонсона-Ріда	1924 р.	Встановив національні квоти на імміграцію, що надавали пріоритет західноєвропейським країнам і обмежували вихідців зі Східної та Південної Європи, а також повністю заборонили імміграцію з Азії. Цей закон відображав прагнення США зберегти певний етнічний склад країни.
Програма Брасеро	1942 р.	Ініціатива, спрямована на залучення мексиканських робітників у сільське господарство та на залізниці для заповнення нестачі робочої сили під час Другої світової війни. Програма дозволяла легальну роботу, але не забезпечувала належних умов для робітників. Закінчилася в 1964 р., після численних скандалів через жорсткі умови праці.
Закон про внутрішню безпеку	1950 р.	Спрямований на протидію загрозам комунізму, цей закон дозволив депортацію іммігрантів, запідозрених у підривній діяльності. Він посилив процедури перевірки іммігрантів на зв'язок з комуністичними рухами.
Акт Гарта-Селлера	1965 р.	Скасував систему квот на основі національного походження та встановив річне обмеження на візи — 290 тисяч на рік з максимальним лімітом 20 тисяч з кожної країни. Закон стимулював імміграцію з неєвропейських країн, особливо з Азії та Латинської Америки, та сприяв культурному розмаїттю населення США.
Закон про імміграційну реформу та контроль	1986 р.	Запровадив амністію для близько 3 мільйонів нелегальних мігрантів, які перебували в країні до 1982 р., і посилив відповідальність для роботодавців, які наймали нелегальних працівників. Закон мав на меті зменшити нелегальну міграцію шляхом легалізації статусу деяких іммігрантів.
Закон про імміграцію	1990 р.	Збільшив ліміт на імміграційні візи до 700 тисяч на рік і запровадив систему «зеленої картки» для залучення кваліфікованих фахівців. Став основою для сучасної селективної політики, спрямованої на залучення висококваліфікованих мігрантів.
Програма DACA	2012 р.	Відкладена дія для прибулих у дитинстві (DACA) захищає осіб, які нелегально потрапили до США в дитячому віці, від депортації та дозволяє їм працювати. Програма стала важливим кроком у захисті вразливих молодих іммігрантів, але не надає громадянства або постійного статусу.
Міграційні обмеження адміністрації Трампа	2017 р.	Суворі обмеження для мігрантів, включаючи «міграційний бан» для деяких мусульманських країн, посилений контроль за кордоном з Мексикою та зменшення кількості віз для тимчасових працівників. Метою цих заходів було обмеження нелегальної міграції та забезпечення безпеки країни.
Політика адміністрації Байдена	2021 р.	Зусилля адміністрації Байдена були спрямовані на пом'якшення деяких заходів, запроваджених адміністрацією Трампа. Зокрема, відновлення програм підтримки сімейної імміграції та підвищення квот на прийом біженців. Ці зміни зіткнулися з опором у Конгресі та залишаються частково незавершеними.

Джерело: складено автором за матеріалами [43, 44, 45, 47, 49, 50]

Наступним значущим кроком у розвитку міграційної політики США стала програма Брасеро 1942 року. Під час Другої світової війни уряд США вніс важливі зміни до імміграційної політики, які дозволили залучити іноземну робочу силу для задоволення зростаючих економічних потреб.

Одночасно з інтернуванням американців японського походження в 1942 році, уряд США ініціював програму Брасеро, що передбачала залучення мексиканських робітників для праці в сільському господарстві та на залізницях.

Ця програма проіснувала до 1964 року, і за цей час понад чотири мільйони мексиканських робітників, або «брасеро» (з іспанської — «робітники»), працювали в різних галузях економіки США [44].

Попри легальне залучення робітників через програму Брасеро, паралельно здійснювалися масові депортації нелегальних мексиканських іммігрантів. За даними, близько 1,3 мільйона мексиканців було видворено з країни невдовзі після їхнього залучення для роботи в США.

Сучасна основа імміграційної політики США була закладена у 1965 році з прийняттям Акта про імміграцію та громадянство, відомого як Акт Гарта-Селлера. Після понад вісімдесяти років політики, заснованої на національному походженні, новий закон скасував квоти, що обмежували кількість іммігрантів за етнічним критерієм. Введено річне обмеження на візи на рівні 290 тисяч на рік (до 20 тисяч з кожної країни).

Цей закон відкрив доступ до США для іммігрантів з неєвропейських країн, істотно змінивши етнічний склад американського суспільства. За словами президента Джонсона, закон покликаний «усунути глибокий і болісний дефект у структурі американської справедливості», що швидко перетворило американське суспільство на мультикультурне. До 1980 року більшість нових іммігрантів походили не з Європи, а з Азії, Африки та Латинської Америки [45].

Сучасна міграційна політика США продовжує базуватися на засадах, закладених Актом Гарта-Селлера 1965 року, однак із початку 2000-х років

виникли нові виклики, що вимагали адаптації та впровадження додаткових заходів. Розширення глобальної міграції, зростання кількості нелегальних іммігрантів та потреба в захисті вразливих категорій населення стали причинами для нових рішень у політиці США щодо міграції.

Після терактів 11 вересня 2001 року акценти міграційної політики змістилися в бік забезпечення національної безпеки. Було створено Міністерство внутрішньої безпеки (Department of Homeland Security), що централізувало контроль над кордонами та посилило перевірки для осіб, які в'їжджають до США.

Прийняття Патріотичного акту (Patriot Act) надало правоохоронним органам розширені повноваження, які включають можливість моніторингу та посиленої перевірки іммігрантів. Ці зміни покликані захистити країну від можливих терористичних загроз, але одночасно посилили вимоги до отримання віз та умов легального перебування в США [46].

У 2012 році адміністрація президента Барака Обами започаткувала важливу програму "Відкладена дія щодо прибулих у дитинстві" (DACA), яка забезпечує захист від депортації для осіб, що потрапили в США нелегально в дитячому віці.

Ця програма дозволяє так званим «мрійникам» (DREAMers) навчатися та працювати в США без загрози видворення. Програма не надає офіційного статусу або громадянства, проте дає можливість проживати та працювати в країні протягом обмеженого часу. DACA стала важливим етапом у розвитку політики захисту вразливих груп мігрантів, однак її юридичний статус залишається дискусійним, і вона неодноразово ставала об'єктом судових оскаржень [47].

На рисунку 2.1 показано розподіл активних учасників програми DACA за місяцем завершення їхнього статусу на момент березня 2023 року.

Кожен стовпець відображає кількість осіб, яким потрібно буде оновити статус у певний місяць, починаючи з квітня 2023 року і до березня 2025 року.

Загальна кількість людей, які проживають у США за програмою DACA на момент звіту, становить 578,680 осіб.

Іншим важливим кроком у сучасній політиці стало запровадження обмежувальних заходів під час адміністрації Дональда Трампа. Міграційна політика Трампа була сфокусована на зменшенні потоків нелегальної міграції через будівництво бар'єра на кордоні з Мексикою та посилення імміграційних перевірок.

У 2017 році було підписано ряд указів, спрямованих на обмеження в'їзду з країн, що вважалися загрозливими для національної безпеки (так званий «міграційний бан»). Також були запроваджені обмеження для біженців та скорочено кількість виданих віз для тимчасових працівників [48].

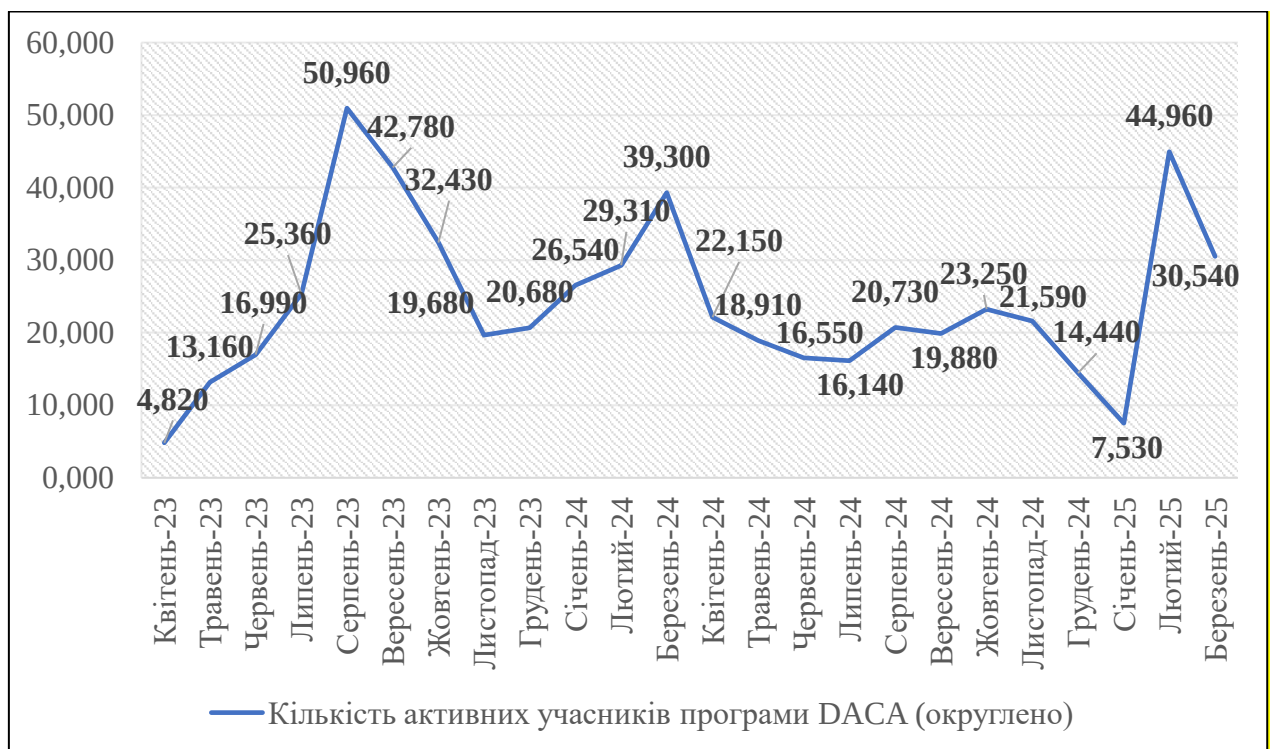

Рис. 2.1. Кількість активних учасників програми DACA за місяцем завершення статусу (2023–2025 рр.)

Складено автором за матеріалами: [49]

У 2021 році адміністрація Джо Байдена змінила курс, зосередившись на скасуванні деяких заходів попередньої адміністрації та поверненні до більш ліберальної політики щодо захисту прав мігрантів. Адміністрація Байдена прагнула реформувати імміграційну політику, зокрема, шляхом підвищення квот на прийом біженців і відновлення програм для підтримки сімейної імміграції.

Проте багато з пропозицій так і не були реалізовані через політичні протиріччя в Конгресі. Байден також намагався реформувати систему для обробки заяв на притулок на кордоні, зокрема для осіб з Латинської Америки, однак виклики, пов'язані з масовими міграційними потоками, залишаються актуальними і потребують додаткових зусиль [50].

Економічні фактори є одними з ключових, що формують сучасну міграційну політику США. Іммігранти становлять значну частку робочої сили в багатьох секторах економіки, де бракує американських працівників. За даними Бюро статистики праці США, близько 17% усієї робочої сили в США у 2023 році становили іммігранти. Зокрема, у сільському господарстві та харчовій промисловості понад 50% працівників є іммігрантами, що робить ці галузі залежними від притоку робочої сили з-за кордону [51].

Важливою складовою є висококваліфіковані працівники, які прибувають за візами типу H-1B. У 2022 році близько 70% виданих віз H-1B припадало на фахівців у сфері технологій, медицини та інженерії, більшість із яких працюють у високотехнологічних компаніях Кремнієвої долини [52].

Це сприяє інноваційному розвитку країни, однак, водночас, породжує конкуренцію з місцевими працівниками за високооплачувані посади. Згідно з прогнозами, до 2030 року нестача кваліфікованих працівників може досягнути 10 мільйонів осіб, що підсилює потребу в притоку іммігрантів для збереження економічної стабільності.

Забезпечення національної безпеки є важливою передумовою, що впливає на міграційну політику США, особливо після терактів 11 вересня 2001 року. Посилення прикордонного контролю, впровадження додаткових

перевірок для іноземців та створення Міністерства внутрішньої безпеки стали ключовими кроками, спрямованими на зменшення ризиків, пов'язаних із нелегальною міграцією.

З 1994 року, коли вздовж кордону між США і Мексикою почала діяти сучасна стратегія посиленого контролю, річний бюджет Прикордонної служби США збільшився майже у 20 разів: із 400 мільйонів до понад 7,3 мільярда доларів у 2024 фінансовому році [53].

Така політика має на меті не тільки захистити країну від потенційних загроз, але й запобігти проникненню нелегальних мігрантів.

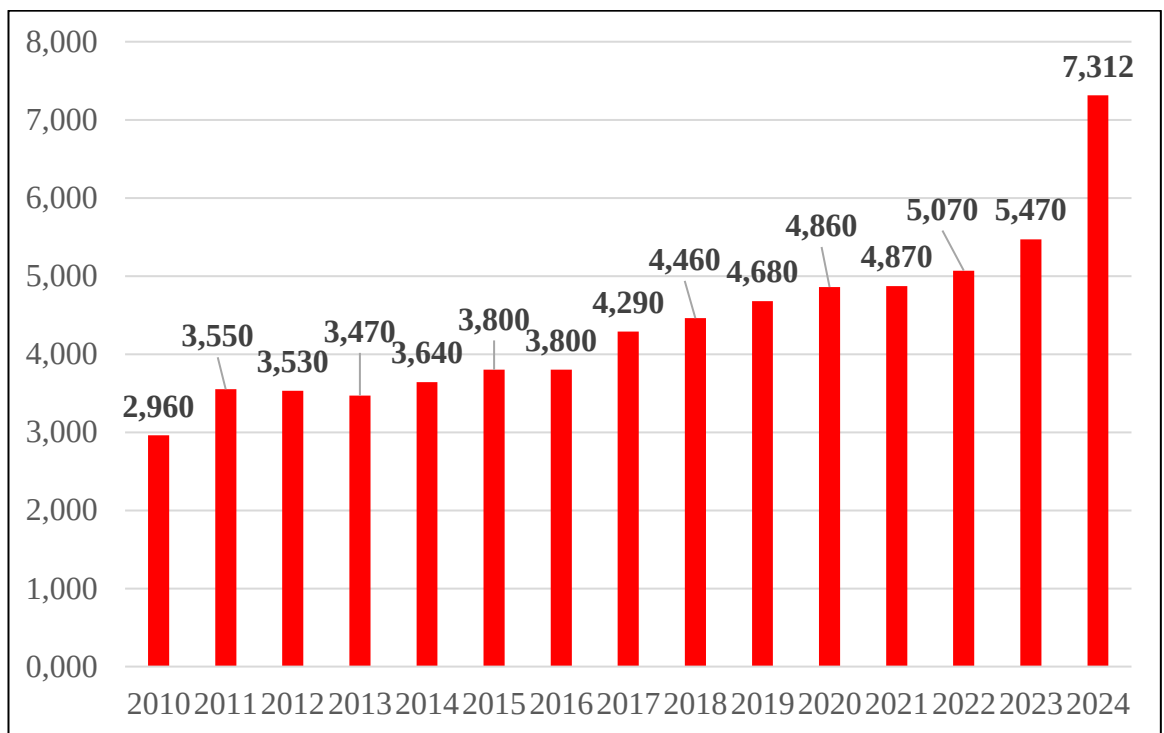

Рис. 2.2. Річний бюджет Прикордонної служби США, в мільйонах доларів

Складено автором за матеріалами: [53]

На рисунку 2.2 зображено тенденцію до збільшення річного бюджету Прикордонної служби США в період з 2010 до 2024 року. Згідно з даними, бюджет постійно зростає, відображаючи зростаючу увагу уряду США до прикордонного контролю як елемента національної безпеки. Якщо у 2010 році

бюджет становив 2,9 мільярда доларів, то до 2024 року він зріс до 7,3 мільярда доларів. Ця тенденція свідчить про посилення міграційної політики США, спрямованої на запобігання нелегальному проникненню на територію країни та підвищення ефективності заходів контролю на кордонах.

Політичні розбіжності між Республіканською та Демократичною партіями є серйозною перешкодою для реалізації узгодженої міграційної політики в США. Республіканська партія зазвичай підтримує жорсткі заходи з контролю кордонів, обмеження імміграції та зниження квот на прийом біженців. Їхній підхід зосереджений на національній безпеці й боротьбі з нелегальною міграцією.

Демократична партія, навпаки, прагне до ліберальніших підходів, акцентуючи увагу на захисті прав іммігрантів і підтримці програм легалізації. Вони виступають за розширення можливостей для возз'єднання сімей, підвищення квот на біженців і спрощення процедур натуралізації для мігрантів, які тривалий час проживають у країні. Крім того, демократи підтримують програми захисту, такі як DACA, які спрямовані на забезпечення прав молоді, що прибула в США у дитинстві.

Розбіжності в підходах призводять до труднощів у прийнятті реформ. Спроби масштабної імміграційної реформи 2013 року, що включала як посилення контролю кордонів, так і програми легалізації статусу для багатьох іммігрантів, були заблоковані через відмінності у позиціях партій, що підкреслює труднощі в ухваленні єдиного законодавства у цій сфері.

Останніми роками спостерігається зростання політизації питання міграції, де імміграція стає однією з ключових тем на виборах і впливає на підтримку виборців, особливо у прикордонних південних штатах.

Також посилюється децентралізація, коли окремі штати, як-от Каліфорнія та Нью-Йорк, приймають власні закони для захисту прав мігрантів і надання їм доступу до соціальних послуг, тоді як Техас та Арізона підтримують жорсткіші заходи та взаємодіють із федеральними органами для посилення депортацій [54].

Побоювання щодо імміграційної політики, які висловлює Республіканська партія, не є безпідставними, оскільки вони відображають значне зростання чисельності іммігрантів у США за останні десятиліття.

У 2023 році кількість населення, що народилося за межами США, досягла рекордного рівня — 47,8 мільйонів осіб, що на 1,6 мільйона більше, ніж у попередньому році [55]. Це найбільше річне зростання за останні понад 20 років, починаючи з 2000 року.

У 1970 році кількість іммігрантів, що проживали в США, становила приблизно п'яту частину від сьогоденної. Ріст цієї популяції прискорився після внесення змін до імміграційного законодавства у 1965 році, що сприяло зростанню числа мігрантів з усього світу.

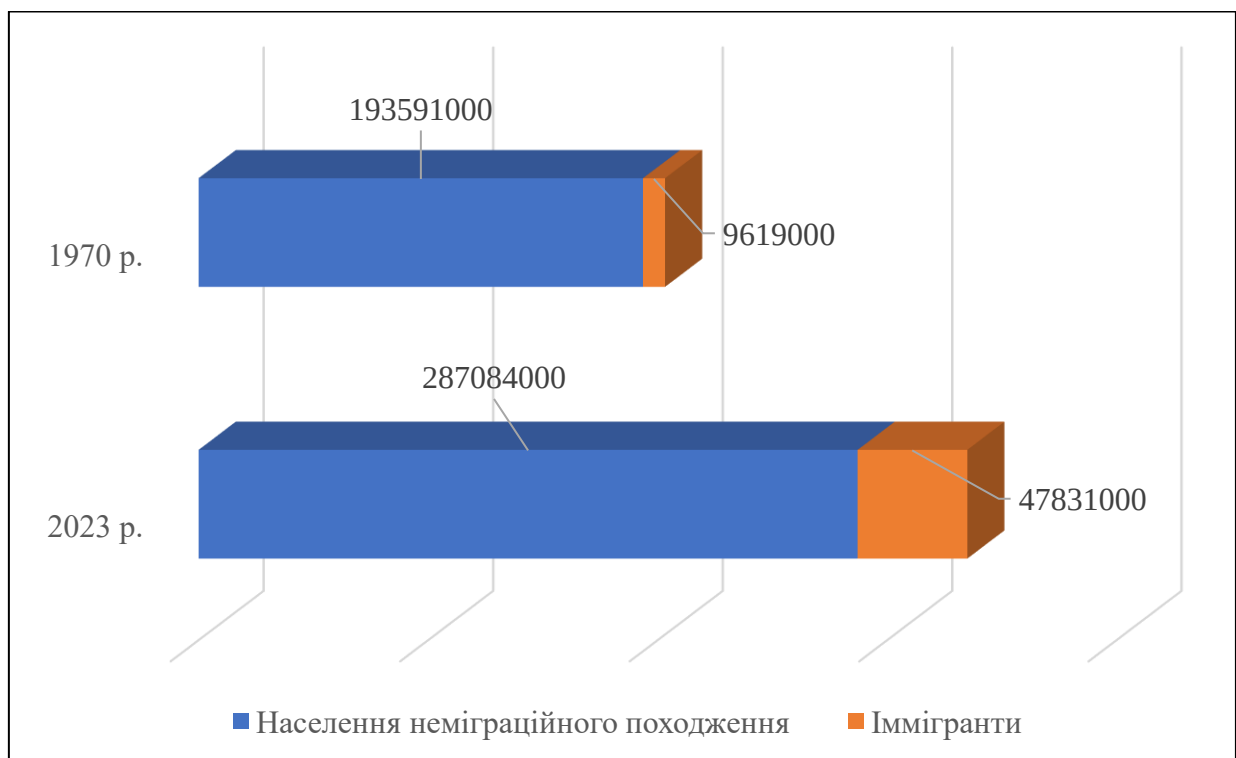

Рис. 2.3. Частка іммігрантів у загальній структурі населення США в 1970 та 2023 роках

Складено автором за матеріалами: [56]

Сьогодні іммігранти становлять 14,3% від загального населення країни, що є приблизно триразовим збільшенням порівняно з 4,7% у 1970 році [56].

Частка іммігрантів у населенні США наразі є найвищою з 1910 року, хоча залишається трохи нижчою від рекордних 14,8%, зафіксованих у 1890 році.

Ця статистика свідчить про стійку тенденцію зростання іммігрантського населення в США, що підкреслює привабливість країни як провідного напрямку для міграції завдяки можливостям працевлаштування, високому рівню життя та доступу до освіти.

Зростання частки іноземного населення до найвищого рівня з початку XX століття створює нові виклики для інтеграції та забезпечення соціальних послуг, а також підвищує потребу в адаптації економічної та соціальної політики до мультикультурного складу суспільства.

Різке зростання міграції також відображає глобальні виклики, такі як економічна нерівність, політична нестабільність та зміни клімату, що змушує США шукати гнучкі підходи для управління збільшеним потоком мігрантів і надання підтримки вразливим групам.

2.2. Масштаби, динаміка і структура міграційних процесів в США

США є однією з найбільших країн-реципієнтів мігрантів у світі, а її міграційні процеси мають значний вплив на демографію, економіку та соціальну структуру країни.

Історично міграційні процеси у США базувалися на ідеї "американської мрії", що приваблювала людей з різних куточків світу у пошуках кращого життя, свободи та можливостей.

Сучасні масштаби міграції та постійне зростання кількості мігрантів вказують на те, що США залишаються важливим центром для легальних і нелегальних потоків мігрантів.

Загальна чисельність мігрантів у США на 2023 рік досягла рекордних 47,8 мільйона осіб, що є найбільшим показником за всю сучасну історію країни. Великий масштаб міграції в країні пояснюється кількома факторами: високим рівнем життя, розвиненою економікою, потребою у кваліфікованій робочій

силі, а також наявністю розвиненої інфраструктури для прийому біженців та нелегальних іммігрантів.

Ці фактори роблять США привабливим місцем для міграції з різних континентів, включаючи Азію, Латинську Америку та Африку. Динаміка міграційних процесів є надзвичайно активною: щороку відбувається зміна обсягів прийому легальних іммігрантів, біженців і нелегальних мігрантів, що вказує на високу адаптивність та складність міграційної системи США.

Міграція до США включає як легальні, так і нелегальні процеси. Легальна міграція, регульована державою, охоплює різні програми на отримання віз і дозволів на постійне проживання, а також процедури натуралізації.

Нелегальна міграція, яка також займає значну частку в загальній структурі мігрантів, відбувається без офіційного дозволу, часто через нелегальний перетин кордону або закінчення терміну дії віз. Обидві категорії міграції створюють значне навантаження на імміграційну систему країни, вимагаючи гнучкості та адаптивності у підходах до управління цими процесами.

Особливу групу серед мігрантів становлять біженці, які прибувають до США, рятуючись від переслідувань, війни або інших криз у своїх країнах. Програма прийому біженців у США регулюється на рівні федерального уряду і дозволяє надати притулок найбільш вразливим категоріям.

Також важливим етапом для багатьох мігрантів є натуралізація — процес, який дає їм можливість отримати громадянство США. Натуралізація передбачає виконання низки вимог, включаючи проживання в країні певний період, знання мови та основ законодавства.

Статус законного постійного жителя США (Lawful Permanent Resident, LPR) дає людині право на постійне проживання та роботу в Сполучених Штатах. Особи з таким статусом можуть легально працювати в країні, користуватися соціальними послугами, а також мають право подати заяву на громадянство після певного періоду проживання.

Цей статус надається шляхом отримання "грін-карти" — документа, що офіційно підтверджує право особи на постійне проживання в США. Грін-карта забезпечує власнику широкий спектр прав, наближених до прав громадянина США, хоча деякі права, наприклад, голосування на виборах, залишаються обмеженими для власників цього статусу [57].

На рисунку 2.4 зображено дані про кількість осіб, які отримували статус законного постійного жителя з 2010 по 2023 рік. До пандемії COVID-19 кількість нових постійних жителів щорічно коливалася на рівні одного мільйона осіб. У 2020 році, коли пандемія призвела до значних обмежень і затримок у міграційних процесах, ця кількість різко скоротилася до 707 360 осіб, і лише незначне відновлення відбулося в 2021 році (740 000 осіб).

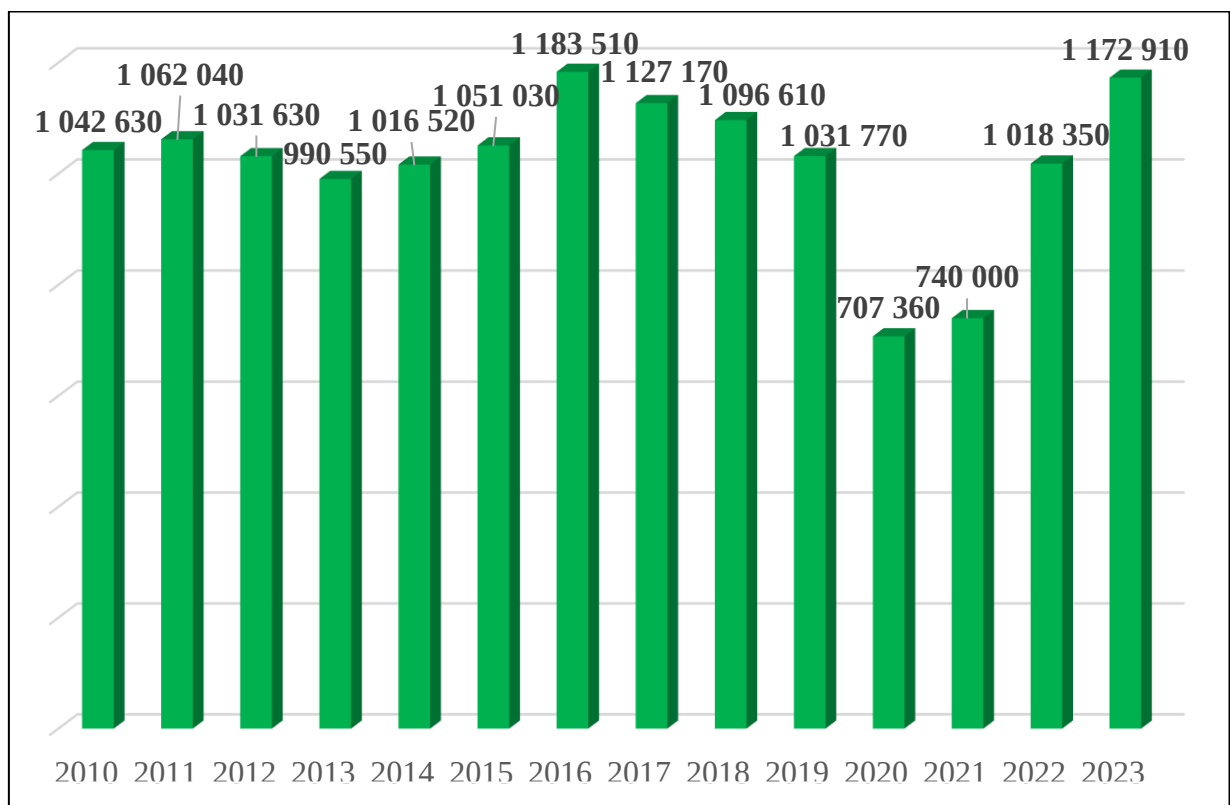

Рис. 2.4. Особи, що отримали статус законного постійного жителя: 2010–2023 роки

Складено автором за матеріалами: [58]

Починаючи з 2022 року, кількість нових постійних жителів знову зросла, досягнувши 1 018 350 осіб, а у 2023 році — 1 172 910 осіб. Це зростання вказує на відновлення міграційної активності після пандемії та можливе впровадження нових політичних заходів для підтримки й прискорення імміграційних процесів.

Структура міграції до США за регіоном або країною походження має важливе значення для формування імміграційної політики, економічного розвитку та соціальної інтеграції новоприбулих. Різні регіони мають унікальні культурні, економічні та соціальні особливості, які впливають на адаптацію мігрантів у США.

Наприклад, прибуття мігрантів з Азії, Латинської Америки, Африки чи Європи має свої особливості й вимагає врахування регіональних потреб та інтеграційних програм. Крім того, структура за країною походження допомагає розробити програми з навчання мови, професійної адаптації та соціальної підтримки, що є ключовими для успішної інтеграції та зміцнення суспільної єдності.

На рисунку 2.5 показано розподіл осіб, які отримали статус законного постійного жителя США у 2023 році, за регіонами попереднього проживання. Найбільше мігрантів прибуло з Північної Америки (407 620 осіб), що включає значний потік з сусідніх країн, таких як Мексика та країни Карибського регіону.

На другому місці за чисельністю — Азія (392 140 осіб), звідки традиційно приїжджають мігранти з країн з високою кількістю охочих переїхати до США. Третє місце посідає Південна Америка з 100 560 іммігрантами, що відображає стійкий попит на міграцію з цього регіону. Європа та Африка, з 81 690 та 96 620 осіб відповідно, також є важливими джерелами мігрантів.

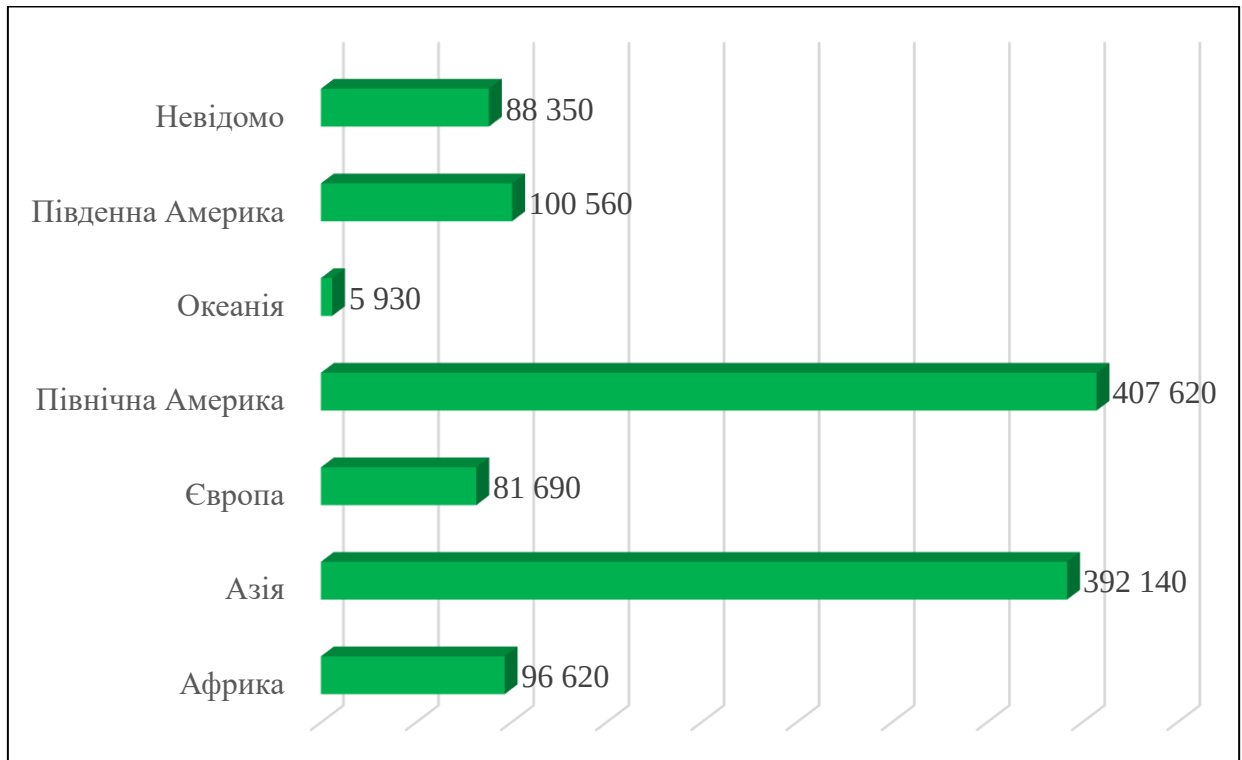

Рис. 2.5. Особи, що отримали статус законного постійного жителя за регіоном попереднього проживання: 2023 рік

Складено автором за матеріалами: [59]

Категорія "Невідомо" (88 350 осіб) охоплює тих, чиї дані про місце останнього проживання не були точно визначені.

Серед країн, які є найбільшими постачальниками іммігрантів до США у 2023 році, перше місце займає Мексика з 150 490 осіб, що становить значну частину від загальної кількості мігрантів. Індія — друга за чисельністю, з 72 310 осіб, а Китай (54 690 осіб) — третя країна-донор. Домініканська Республіка (66 630 осіб) та Куба (77 870 осіб) також входять до п'ятірки країн із найбільшою кількістю іммігрантів.

Ці дані підкреслюють стійкий інтерес до міграції в США з різних регіонів світу, а також важливу роль окремих країн у структурі загальної міграції до США.

Нелегальна імміграція є значним аспектом міграційної ситуації в США і має свої особливості, які відрізняють її від легальної міграції. Оскільки

нелегальні іммігранти часто прибувають без офіційних документів або залишаються в країні після закінчення терміну дії візи, точну їхню кількість складно визначити, як і з'ясувати країни походження. Відсутність реєстрації та приховування особистої інформації ускладнює процеси контролю та статистики.

Проте за допомогою досліджень та аналізу певних статистичних даних, таких як реєстрації на місцевих ринках праці, соціологічні опитування та оцінки прикордонних служб, можна отримати приблизні дані щодо кількості нелегальних іммігрантів, а також скласти загальне уявлення про їхній демографічний профіль.

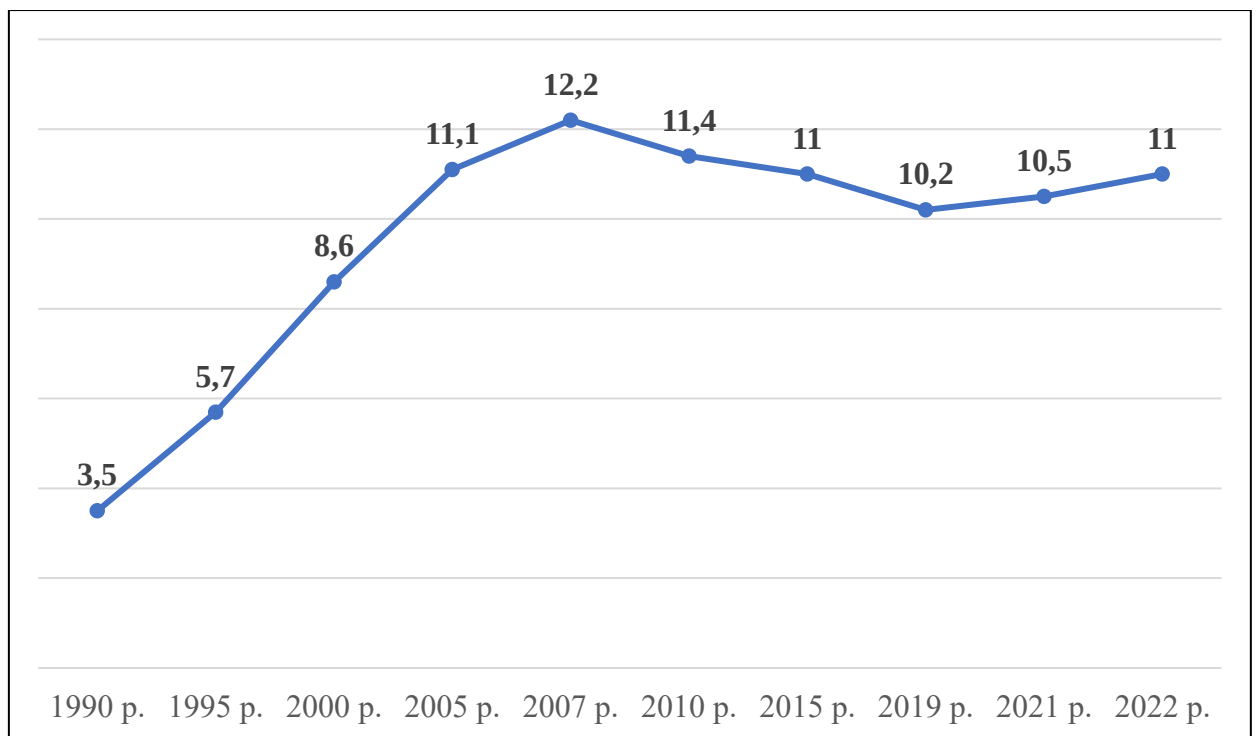

Рис. 2.6. Кількість нелегальних іммігрантів у США, в мільйонах

Складено автором за матеріалами: [60]

Чисельність нелегального іммігрантського населення в Сполучених Штатах зросла до 11 мільйонів у 2022 році, згідно з новими оцінками Pew Research Center на основі даних Американського перепису населення за 2022 рік, останнього доступного року [60].

Це збільшення з 10,5 мільйонів у 2021 році перервало тривалу тенденцію до зменшення, що тривала з 2007 до 2019 року. Це перше стабільне зростання кількості нелегальних іммігрантів з періоду 2005–2007 років. Проте кількість нелегальних іммігрантів у США у 2022 році залишалася нижчою за піковий показник у 12,2 мільйона, зафіксований у 2007 році.

Країни походження нелегальних іммігрантів у США суттєво змінилися з моменту досягнення пікових показників у 2007 році. На сьогодні одним із головних постачальників нелегальних мігрантів до США залишається Мексика.

Проте чисельність мексиканських нелегальних іммігрантів зменшилася до 4,0 мільйонів у 2022 році, що є найнижчим показником з 1990-х років. У 2022 році іммігранти з Мексики становили лише 37% від загальної кількості нелегальних мігрантів, що є найменшою часткою за всю історію спостережень [61].

Зменшення кількості нелегальних іммігрантів з Мексики відображає кілька важливих змін. По-перше, зменшився загальний потік міграції з Мексики до США, що частково пояснюється покращенням умов у самій Мексиці.

Крім того, частина мексиканських іммігрантів повертається на батьківщину, і зросли можливості для легальної імміграції, особливо через програми тимчасового працевлаштування для працівників у сільському господарстві.

Імміграція до США з країн, окрім Мексики, демонструє швидке зростання. Між 2019 та 2022 роками кількість нелегальних іммігрантів з інших країн світу збільшилася з 5,8 мільйона до 6,9 мільйона.

За цей період зросла чисельність нелегальних іммігрантів майже з усіх регіонів, зокрема з країн Карибського басейну (+300 000) та Європи й Канади (+275 000). Центральна Америка, яка до 2019 року демонструвала провідні темпи зростання, не зазнала значних змін після цього періоду [62].

Після Мексики основними країнами походження нелегальних іммігрантів у США у 2022 році стали Сальвадор (750 000), Індія (725 000), Гватемала (675 000) та Гондурас (525 000). Ці дані свідчать про розмаїття країн, звідки люди намагаються знайти можливості для кращого життя в США, навіть за відсутності легального статусу.

Зростання кількості нелегальних іммігрантів у США в останні роки частково пов'язане з міграційною політикою адміністрації президента Джо Байдена. Нова адміністрація, що зосередилася на більш ліберальних підходах до міграційних питань, ініціювала зміни, спрямовані на захист прав іммігрантів, зокрема зменшення обмежень на в'їзд і розширення гуманітарних програм.

Крім того, певні ініціативи Байдена, такі як спрощення процедур для біженців і скорочення кількості депортацій, створили умови, які могли посилити потоки нелегальної міграції, оскільки багато хто сприймає ці зміни як знак більш м'якого ставлення до іммігрантів.

Така політика привертає особливу увагу іммігрантів із країн з економічними та політичними труднощами, які розглядають США як безпечне місце для нових можливостей і захисту.

Станом на 2022 рік нелегальні іммігранти становили 3,3% від загального населення США та 23% від загальної кількості осіб, народжених за межами країни. Ці показники є нижчими за пікові значення 2007 року, проте трохи вищими, ніж у 2019 році [63].

Тим часом кількість легальних іммігрантів у США зростає з 24,1 мільйона у 2000 році до 36,9 мільйона у 2022 році. Це зростання відбулося здебільшого за рахунок значного збільшення числа натуралізованих громадян, яке зросло з 10,7 мільйона до 23,4 мільйона осіб.

Водночас кількість постійних жителів зі статусом LPR (законних постійних жителів) дещо зменшилася: з 11,9 мільйона до 11,5 мільйона. Як результат, у 2022 році натуралізовані громадяни становили 49% усіх іммігрантів у країні.

Рис. 2.7. Оцінка кількості населення, народженого за межами США, у 2022 році (млн осіб)

Складено автором за матеріалами: [64]

Натуралізація є процесом, який дозволяє іммігрантам у США отримати громадянство після виконання низки умов. Основними вимогами для натуралізації є проживання в країні протягом п'яти років (або трьох років для осіб, одружених з громадянами США), знання англійської мови, базові знання історії та уряду США, а також проходження інтерв'ю.

Процес натуралізації дає іммігрантам доступ до широкого спектру прав, включаючи право голосу, а також розширює їхні можливості в економічній та соціальній сферах [65].

Особливістю натуралізації в США є її значення для інтеграції новоприбулих у американське суспільство. Оскільки процес натуралізації вимагає від заявників певного рівня мовної та культурної адаптації, це

стимулює інтеграцію та соціальну згуртованість. Крім того, політичний аспект натуралізації дозволяє новим громадянам брати активну участь у демократичному житті країни, що посилює зв'язок іммігрантів із суспільством.

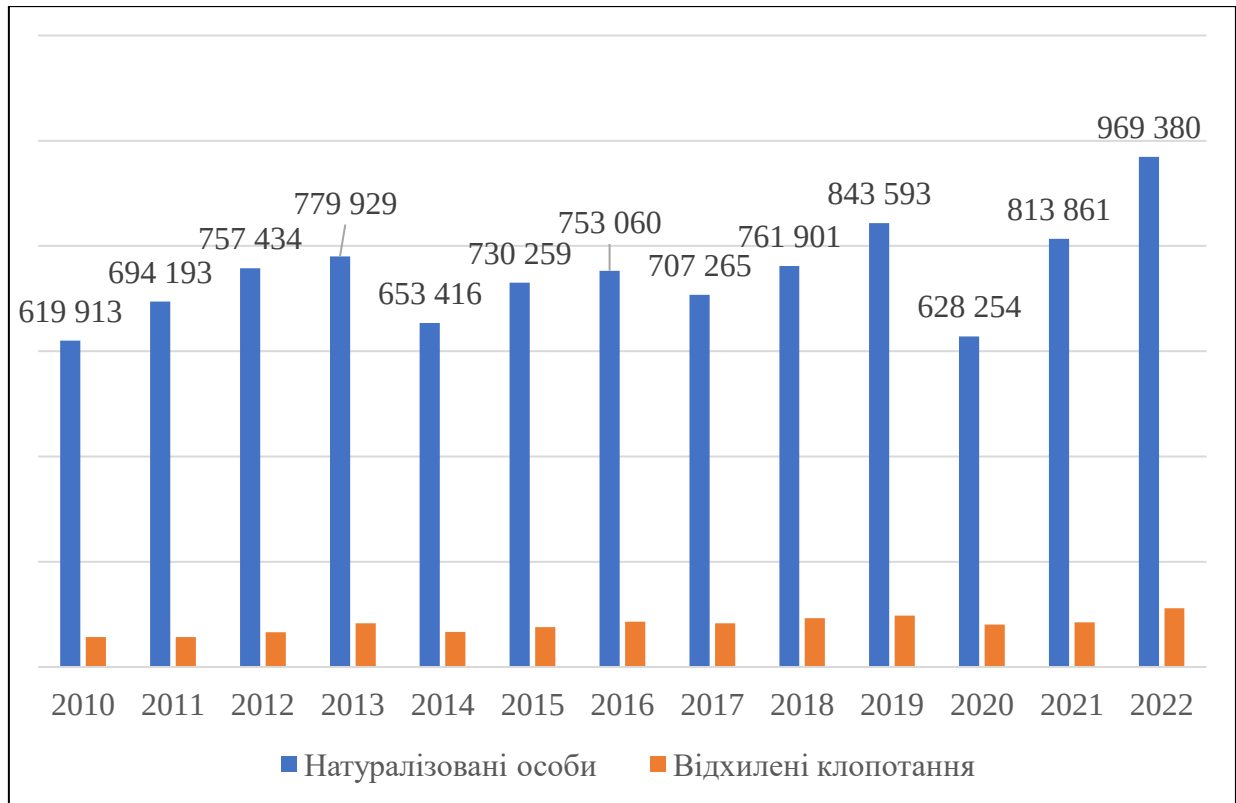

Рис. 2.8. Кількість натуралізованих осіб та відхилених клопотань у США (2010–2022 роки)

Складено автором за матеріалами: [66]

На рисунку 2.8 показано динаміку кількості осіб, які пройшли процес натуралізації в США, а також кількість відхилених клопотань про натуралізацію з 2010 по 2022 рік.

Загальна тенденція демонструє поступове зростання кількості натуралізованих осіб, зокрема з піками у 2013, 2019, 2021 та 2022 роках. У 2022 році кількість натуралізованих осіб досягла 969 380, що стало найвищим показником за весь розглянутий період. Це вказує на активну участь іммігрантів у процесі отримання громадянства, а також на позитивний результат для більшості клопотань.

Водночас кількість відхилених клопотань також демонструє певні зміни, зі зростанням у 2022 році до 111 637 випадків, що є найвищим показником за аналізований період. Це може бути пов'язано зі збільшенням загальної кількості поданих заяв, а також зі змінами в процедурах чи умовах, які впливають на проходження процесу натуралізації. Показники відхилень можуть вказувати на певні виклики в адаптації або на дотримання вимог до натуралізації серед заявників.

США традиційно є однією з головних країн, які приймають біженців, надаючи притулок людям, що змушені залишити свої країни через переслідування, конфлікти та інші небезпеки.

Імміграційна система США дозволяє біженцям отримати правовий статус, який забезпечує їм доступ до роботи, освіти та медичних послуг, а також можливість на постійне проживання та натуралізацію в майбутньому.

Прийом біженців є важливим аспектом міжнародної політики США, оскільки це сприяє підтримці стабільності в регіонах, що переживають кризу, і демонструє прихильність США до захисту прав людини та надання допомоги вразливим групам населення.

Для підтримки біженців у США існує низка спеціальних програм. Однією з найважливіших є Програма прийому біженців США (USRAP), яка забезпечує відбір і прийом біженців на федеральному рівні та тісно співпрацює з міжнародними організаціями, такими як ООН.

Програма надає комплексну допомогу новоприбулим, зокрема житло, медичні послуги, мовні курси та підтримку в пошуку роботи, що сприяє їхній адаптації та інтеграції. Крім USRAP, існують також програми для біженців із конкретних країн або регіонів, зокрема для осіб із Афганістану та України, які потребують негайної допомоги через поточні кризи [67].

На рисунку 2.9 представлено динаміку кількості біженців, які прибули до США у період з 2010 по 2022 рік.

Протягом цього періоду кількість прийнятих біженців коливалася, демонструючи як підйоми, так і різкі спади. З 2010 до 2016 року кількість

біженців залишалася відносно стабільною, в середньому близько 70 000 осіб на рік, з піковим значенням у 84 989 біженців у 2016 році.

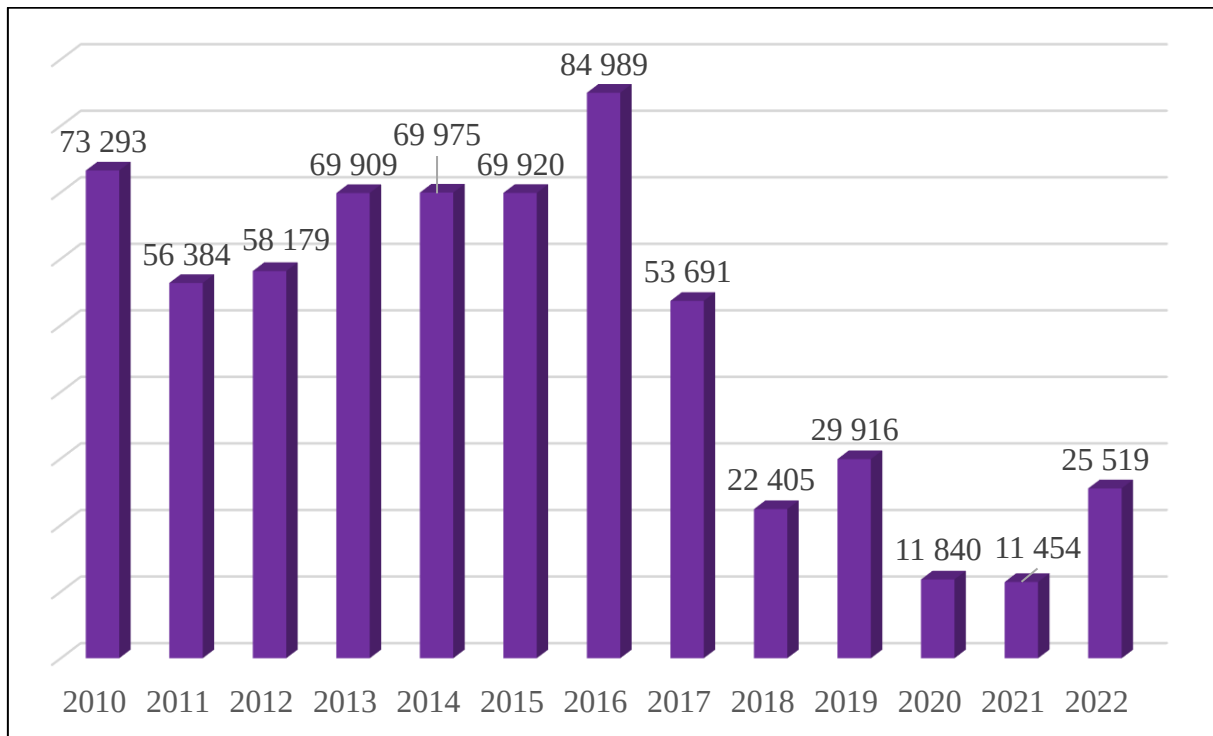

Рис. 2.9. Кількість біженців, які прибули до США (2010–2022 роки)

Складено автором за матеріалами: [68]

З початку 2017 року відбулося значне зменшення кількості прийнятих біженців, що пов'язано з більш жорсткими міграційними заходами. У 2021 році кількість прибулих біженців знизилася до найнижчого рівня за аналізований період — 11 454 осіб, що відображає вплив пандемії COVID-19 та посилення імміграційних обмежень.

Проте вже у 2022 році кількість біженців почала відновлюватися, досягнувши 25 519 осіб, що вказує на поступове повернення до прийому біженців та реалізацію програм з підтримки вразливих категорій населення.

2.3. Аналіз впливу сучасної міграційної політики в США на соціально-економічний розвиток країни

Вплив міграційної політики на соціально-економічний розвиток США є надзвичайно вагомим, оскільки мігранти роблять значний внесок у різні сфери економіки, зокрема ринок праці, наукові дослідження та технологічні інновації.

Міграційна політика визначає, як країна залучає, інтегрує та підтримує новоприбулих, що, у свою чергу, впливає на загальний рівень зайнятості, обсяги податкових надходжень та культурне різноманіття суспільства. Завдяки ефективній імміграційній політиці США вдається залучати як висококваліфікованих фахівців, так і працівників для секторів, що потребують додаткової робочої сили.

Однак, крім позитивного внеску, міграційна політика також створює виклики для державного бюджету та соціальних послуг, оскільки зростає потреба в адаптаційних та інтеграційних програмах для мігрантів і біженців.

Демографічний склад іммігрантів, особливо їхній вік, має значний вплив на економіку США. Іммігранти частіше належать до працездатного віку порівняно з населенням, народженим у США, що означає їхню активну участь на ринку праці.

Вони не лише споживають товари й послуги, що стимулює економічний попит, але й роблять внесок до державного бюджету через сплату податків. Це фінансування сприяє підтримці важливих соціальних програм, таких як Medicare та Social Security, які, в умовах старіння основного населення, залежать від податкових надходжень [69].

Завдяки молодшій структурі, іммігранти можуть підтримувати баланс між поколіннями в економіці, сприяючи збереженню стабільності соціальних фондів та підтримуючи зростання ВВП.

Дані таблиці ілюструють демографічні особливості іммігрантського населення в США, які мають значний вплив на соціально-економічний

розвиток країни. Гендерний склад іммігрантів є майже рівним, із незначною перевагою жінок (51,2%) над чоловіками (48,8%). Кількість дітей серед іммігрантів становить понад 2,6 мільйона, що вказує на присутність молодого покоління, яке в перспективі може приєднатися до трудових ресурсів країни.

Серед населення, народженого в США, 7,9% мають хоча б одного іммігранта серед батьків, що становить приблизно 22,7 мільйона осіб.

Це підкреслює важливість іммігрантів у формуванні сучасної американської сім'ї. Серед іммігрантів 74,5% володіють англійською мовою, що сприяє їхній інтеграції в суспільство та на ринок праці.

Таблиця 2.2

Демографічні характеристики іммігрантського населення в США

Частка жінок-іммігрантів	51.2%	
Частка чоловіків-іммігрантів	48.8%	
Кількість дітей-іммігрантів	2 601 200	
Частка резидентів, народжених в США, які живуть принаймні з одним із батьків-іммігрантів	7.9%	
Кількість резидентів, народжених у США, які живуть принаймні з одним із батьків-іммігрантів	22 736 300	
Частка народжених за кордоном, які володіють англійською мовою	74.5%	
Вікова категорія:	Населення, що народилося за кордоном:	Населення, народжене в США:
0-15	4.6%	21.4%
16-64	77.7%	61.3%
65+	17.7%	17.3%

Джерело: [70]

Розподіл населення за віковими групами також показує важливі відмінності: іммігранти здебільшого перебувають у працездатному віці (16–64 роки), що становить 77,7% серед іноземців, порівняно з 61,3% серед народжених у США. Це свідчить про потенційний внесок іммігрантів у

розвиток економіки країни, оскільки вони можуть допомогти заповнити прогалини на ринку праці та підтримати систему соціального захисту.

Значення підприємництва для економіки США важко переоцінити, оскільки саме нові бізнеси є основним двигуном зростання зайнятості в країні. Іммігранти відіграють особливо важливу роль у цьому процесі, засновуючи бізнеси значно частіше, ніж корінне населення США.

Сьогодні мільйони американських працівників зайняті у компаніях, заснованих або керованих іммігрантами. На 2023 рік кількість підприємців-іммігрантів у США становила 3 688 100 осіб, або 22,6% від загальної кількості підприємців у країні. Загальний дохід іммігрантських бізнесів досягнув 110 мільярдів доларів, що підкреслює їхній значний внесок у економіку США [71].

Домогосподарства іммігрантів вносять значний фінансовий внесок, сплачуючи сотні мільярдів доларів податків на федеральному, штатному та місцевому рівнях, а також володіють потужною купівельною спроможністю. Це дає їм вагомий економічний вплив, що сприяє підтримці місцевих громад через споживання товарів і сплату податків.

Як і всі мешканці США, незалежно від місця народження, іммігранти користуються суспільними послугами, такими як освіта, охорона здоров'я та громадська безпека. Проте економічний внесок іммігрантів значно перевищує витрати на додаткові громадські послуги, які вони використовують.

Дані показують суттєвий фінансовий внесок домогосподарств іммігрантів у економіку США. Сукупний дохід домогосподарств іммігрантів становить 2,1 трильйона доларів, що забезпечує значний обсяг споживчого попиту та підтримує місцеві ринки товарів і послуг.

З цього доходу 579,1 мільярда доларів спрямовуються на сплату податків, з яких 382,8 мільярда — федеральні податки, а 196,3 мільярда — податки на рівні штатів та місцеві податки. Така податкова підтримка дозволяє фінансувати важливі державні програми та забезпечувати стабільність регіональних бюджетів.

Таблиця 2.3

Економічний внесок домогосподарств іммігрантів у США

Доходи домогосподарств іммігрантів	2,1 трлн доларів
Загальна сума сплачених податків	579,1 млрд доларів
Сплачені федеральні податки	382,8 млрд доларів
Сплачені податки на рівні штатів і місцеві податки	196,3 млрд доларів
Загальна купівельна спроможність	1,6 трлн доларів
Внесок іммігрантів до фонду соціального страхування (Social Security)	194,5 млрд доларів
Внесок іммігрантів до Medicare	53,6 млрд доларів

Джерело: [72]

Купівельна спроможність іммігрантів також є значною і становить 1,6 трильйона доларів, що додатково підсилює місцеву економіку через споживчі витрати.

Окрім цього, внесок іммігрантів у соціальні програми, такі як фонд соціального страхування та Medicare, становить 194,5 мільярда та 53,6 мільярда доларів відповідно. Це забезпечує додаткові ресурси для підтримки соціальної інфраструктури, що важливо в умовах старіння населення та підвищення попиту на медичні та соціальні послуги.

Зростання іммігрантського населення сприяє зміцненню американської робочої сили. У міру того, як покоління бебі-бумерів виходить на пенсію, молоді іммігранти заповнюють важливі прогалини на ринку праці.

В цілому, іммігранти частіше мають вищу освіту порівняно з народженими в США, але також серед них більше людей без середньої освіти. Завдяки цьому вони можуть заповнювати критичні потреби на обох кінцях спектру кваліфікації, від високотехнологічних професій до робочих місць у сільському господарстві, сфері гостинності та обслуговування. У 2023 році кількість іммігрантів у робочій силі США досягла 29 431 300 осіб, що становить 17,2% усіх зайнятих [73].

Іммігранти в США працюють у широкому спектрі галузей та професій, роблячи значний внесок у розвиток економіки. Порівняно з народженими в

США, більша частка іммігрантів зайнята у сфері послуг (21,8%), природних ресурсів, будівництва та технічного обслуговування (13,8%), а також у виробництві, транспорті й переміщенні матеріалів (15,2%).

Крім того, багато нелегальних іммігрантів працюють у неформальному секторі, зокрема як тимчасові працівники через цифрові платформи, такі як Uber, або в небезпечних умовах на будівництві й у виробничих галузях.

Таблиця 2.4 ілюструє розподіл зайнятості іммігрантів у різних галузях економіки США.

Таблиця 2.4

Зайнятість іммігрантів у різних галузях економіки США

Галузь	Кількість зайнятих іммігрантів	Частка іммігрантів серед працівників
Оптова і роздрібна торгівля	3 000 000	15%
Транспорт і комунальні послуги	2 000 000	20%
Державне управління	713 000	9%
Професійні та бізнес-послуги	4 300 000	21%
Інші послуги	1 700 000	23%
Гірничодобувна промисловість	70 000	13%
Виробництво	2 900 000	19%
Відпочинок і гостинність	2 700 000	21%
Інформація	412 000	14%
Фінансова діяльність	1 500 000	14%
Освітні та медичні послуги	5 200 000	14%
Будівництво	3 300 000	29%
Сільське господарство, лісове господарство, рибальство і мисливство	468 000	20%

Джерело: [75]

Найвища частка іммігрантів серед працівників спостерігається у будівництві (29%), що вказує на важливу роль іммігрантів у цій галузі. Крім

того, значний відсоток іммігрантів зайнятий у таких галузях, як інші послуги (23%), професійні та бізнес-послуги (21%), а також у сфері відпочинку і гостинності (21%).

У галузях, що потребують високої кваліфікації, таких як інформація та фінансова діяльність, частка іммігрантів є меншою, однак їхня присутність тут також значуща. Дані підкреслюють різноманітність зайнятості іммігрантів і їхню здатність заповнювати як висококваліфіковані, так і фізичні посади в економіці США.

Щороку США видають певну кількість тимчасових віз для іноземних працівників, що дозволяє американським роботодавцям залучати іноземних працівників для виконання тимчасових завдань.

Найбільшими програмами є візи H-2A (для сільськогосподарських працівників) та H-1B (для працівників з вузькопрофільними знаннями); у 2023 році за цими програмами було видано понад 576 000 таких віз [74].

Окрім працевлаштування, іммігранти активно займаються підприємницькою діяльністю, засновуючи компанії різного масштабу — від невеликих родинних магазинів до великих підприємств.

Станом на 2022 рік приблизно 55% американських стартапів вартістю понад 1 мільярд доларів були засновані іммігрантами, а близько двох третин таких компаній (так званих "єдинорогів") засновані або співзасновані іммігрантами чи їхніми дітьми.

Дослідження показують, що, незважаючи на те, що іммігранти становили лише 16% винахідницької робочої сили США з 1990 по 2016 роки, вони створили близько 23% усіх патентів за цей період [76].

Галузі науки, технологій, інженерії та математики (STEM) є одними з найбільш затребуваних у економіці США, а їхній розвиток передбачає високі темпи зростання в наступному десятилітті, поступаючись лише сфері охорони здоров'я.

Іммігранти вже відіграють значну роль у підтримці позицій США як провідного інноватора, і в майбутньому їхня участь у задоволенні потреб високотехнологічних галузей буде ще важливішою.

Завдяки своїм знанням і кваліфікації, іммігранти сприятимуть розвитку галузей, які потребують спеціалістів із високим рівнем навичок у STEM-професіях, де наразі 23,1% працівників є іммігрантами [77].

У галузі охорони здоров'я, яка на сьогодні є найбільш швидкозростаючою через зростаючі потреби старіючого населення, іммігранти також відіграють критично важливу роль. Оскільки покоління бебі-бумерів досягає похилого віку, система охорони здоров'я США відчуває безпрецедентний попит, і багато медичних закладів стикаються з браком кадрів, особливо в сільській місцевості.

Іммігранти часто заповнюють найгостріші потреби в цій сфері, працюючи як медичні помічники та лікарі. Серед медсестер 15,6% — іноземного походження, а серед медичних помічників — 27,7%, що вдвічі більше, ніж серед осіб, народжених у США [78].

Сім'ї іммігрантів протягом багатьох років відіграють важливу роль у формуванні ринку житла в США. У останні десятиліття понад 40 мільйонів іммігрантів суттєво збільшили загальну вартість житла в країні, додаючи до ринкової вартості нерухомості трильйони доларів. Іммігранти часто оселялися в районах, які перебували у стані занепаду, сприяючи їхньому відновленню та підвищуючи привабливість цих місцевостей для корінних жителів США.

Станом на 2023 рік 11 193 300 іммігрантів були власниками житла, що становить близько 15% усіх нових покупок нерухомості. Сукупний обсяг житлового багатства, яким володіють домогосподарства іммігрантів, становить 6,1 трильйона доларів, а орендні виплати домогосподарств, очолюваних іммігрантами, досягають 149,1 мільярда доларів [79].

Іммігранти роблять вагомий внесок у економіку США через низку економічних факторів, таких як сплата податків, участь у ринку житла, споживчі витрати та забезпечення ринку праці.

Вони формують значний обсяг податкових надходжень на федеральному, штатному та місцевому рівнях, що дозволяє фінансувати важливі соціальні програми та інфраструктуру. Іммігранти також активно вкладають у ринок житла, збільшуючи загальну вартість нерухомості, купуючи житло чи орендуючи його, що підтримує місцеву економіку та сприяє відновленню окремих районів.

Завдяки високій купівельній спроможності, іммігранти є активними споживачами товарів і послуг, що стимулює економічний попит і підтримує ріст внутрішнього ринку. Їхня участь у ринку праці, особливо у галузях, які відчувають дефіцит робочої сили, таких як охорона здоров'я, будівництво та технології, підвищує продуктивність економіки, сприяючи розвитку високотехнологічних секторів і забезпечуючи критичні потреби у сфері обслуговування.

Якщо провести кореляційно-регресійний аналіз то можна дослідити значущість та вплив показників імміграції та імміграційного населення США на зростання показників ВВП в країні за період 2010-2022 рр.

У якості залежної змінної обрано Валовий внутрішній продукт (ВВП) США за поточними цінами (Y), а серед незалежних змінних виступають ключові імміграційні показники за цей період, такі як Загальна кількість населення імміграційного походження (X_1), Особи, що отримали статус законного постійного жителя (X_2), Кількість натуралізованих осіб (X_3), Кількість біженців, які прибули до США (X_4).

На основі проведеного аналізу можна зробити наступний висновок: Множинний R (множинний коефіцієнт кореляції) дорівнює 0,987427506884853, тобто це дуже високий коефіцієнт кореляції, що свідчить про дуже сильний лінійний зв'язок між залежною змінною (Валовий внутрішній продукт США) та незалежними змінними.

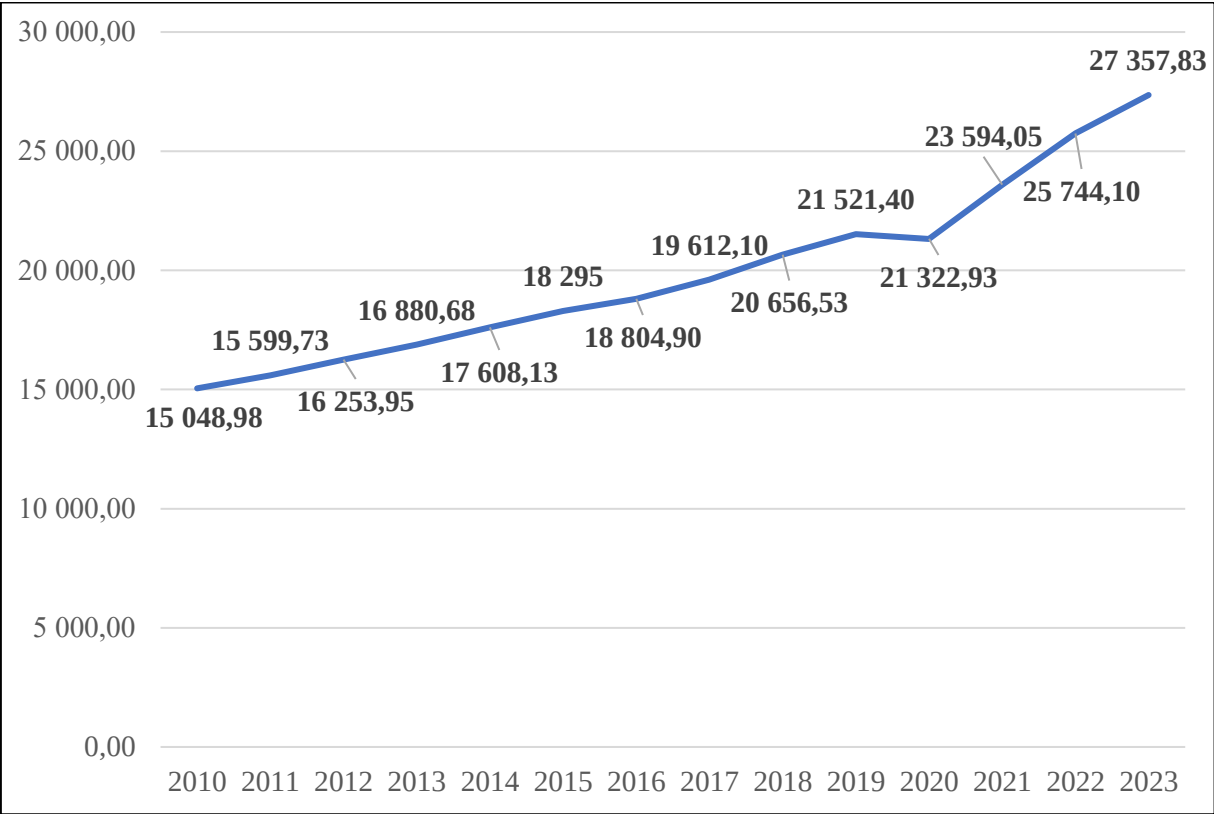

Рис. 2.10. Валовий внутрішній продукт (ВВП) США за поточними цінами, 2010–2023 роки (млрд доларів США)
Складено автором за матеріалами: [80]

Таблиця 2.5

Початкові дані для побудови регресійної кореляції

Рік	Y	x1	x2	x3	x4
2010	15 048,98	39955900	1 042 630	619 913	73 293
2011	15 599,73	40377900	1 062 040	694 193	56 384
2012	16 253,95	40824700	1 031 630	757 434	58 179
2013	16 880,68	41348100	990 550	779 929	69 909
2014	17 608,13	42391800	1 016 520	653 416	69 975
2015	18 295	43290400	1 051 030	730 259	69 920
2016	18 804,90	43739300	1 183 510	753 060	84 989
2017	19 612,10	44525900	1 127 170	707 265	53 691
2018	20 656,53	44728700	1 096 610	761 901	22 405
2019	21 521,40	44932900	1 031 770	843 593	29 916
2020	21 322,93	44813500	707 360	628 254	11 840
2021	23 594,05	45270100	740 000	813 861	11 454
2022	25 744,10	46182200	1 018 350	969 380	25 519

Джерело: складено автором за матеріалами: [80, 58, 66, 68]

Таблиця 2.6

Оцінка впливу ключових показників на ВВП США: кореляційно-регресійний аналіз

Регресійна статистика								
Множинний R	0,987427507							
R-квадрат	0,975013081							
Скоригований R-квадрат	0,962519622							
Стандартна похибка	617,145801							
Спостереження	13							
Дисперсійний аналіз								
	df	SS	MS	F	Значення F			
Регресія	4	118894915,8	29723728,94	78,04188224	1,91008E-06			
Залишок	8	3046951,517	380868,9397					
Підсумок	12	121941867,3						
	Коефіцієнти	Стандартна похибка	t-статистика	P-Значення	Нижні 95%	Верхні 95%	Нижні 95,0%	Верхні 95,0%
Y-перетин	-28698,95013	5501,088932	-5,216958039	0,000805566	-	-	-	-
Змінна X 1	0,001046254	0,000133849	7,816666549	5,15791E-05	0,000737597	0,001354911	0,000737597	0,001354911
Змінна X 2	-0,004129096	0,001955977	-2,111014126	0,067766284	-	-	-	-
Змінна X 3	0,009915892	0,002388434	4,151629875	0,003201797	0,004408155	0,01542363	0,004408155	0,01542363
Змінна X 4	-0,010329637	0,013348546	-0,773839872	0,461278856	-	-	-	-
	-0,010329637	0,013348546	-0,773839872	0,461278856	0,041111438	0,020452165	0,041111438	0,020452165

Джерело: розраховано і побудовано автором.

R-квадрат (Коефіцієнт детермінації) (0,975013081352837) свідчить, що 97,5% змін залежної змінної пояснюються включеними у модель незалежними змінними, тобто 97,5% варіацій у значеннях залежної змінної (Валовий внутрішній продукт США) можна пояснити впливом цих чотирьох незалежних змінних, врахованих у моделі.

Іншими словами, зміни в цих показниках значною мірою визначають коливання в значеннях ВВП США.

Стандартна похибка (617,145801) показує середнє відхилення фактичних значень від прогнозованих.

Скоригований R-квадрат (скоригований коефіцієнт детермінації) дорівнює 0,962519622029255. Скоригований коефіцієнт враховує кількість незалежних змінних та спостережень, а його досить високе значення підтверджує, що модель добре відповідає наявним даним.

Розглядаючи коефіцієнти регресії та їх значення в контексті ВВП США, можна зробити такі висновки:

Вільний член: -28698,95. Це значення залежної змінної, ймовірно, ВВП США, за умови, коли всі незалежні змінні дорівнюють нулю. Вільний член може не мати реального економічного значення, але він необхідний для формулювання базової точки для моделі.

X 1 (Загальна кількість населення імміграційного походження): 0,0010. Дуже мізерний позитивний коефіцієнт свідчить про те, що зміни цього показника мають незначний вплив на ВВП США.

X 2 (Особи, що отримали статус законного постійного жителя): -0,0041. Негативний коефіцієнт вказує на те, що зростання цього показника має незначний негативний вплив на ВВП США.

X 3 (Кількість натуралізованих осіб): 0,0099. Це також дуже малий позитивний коефіцієнт що свідчить про його не впливовість на показники ВВП США.

Х 4 (Кількість біженців, які прибули до США): -0,0103. Незначний негативний коефіцієнт вказує на те що його негативний вплив на ВВП США є не вагомим.

Загалом показники цих коефіцієнтів є дуже малими що свідчить про те що зростання кількості іммігрантського населення в США не має реального позитивного або негативного впливу на зростання ВВП США.

Отже, можна зробити висновок що зростання ВВП США не мало зв'язку з імміграційними показниками. Це не означає що іммігрантське населення не робить свій внесок у зростання ВВП США, але означає що кількість цього населення та його зростання за цей період не мало впливу на економічний показник.

Висновки до другого розділу

Було досліджено особливості проведення сучасної міграційної політики в США та її наслідки для соціально-економічного розвитку країни.

1. Було розглянуто передумови формування сучасної міграційної політики США та основні тенденції її розвитку. Визначено основні фактори, що впливають на формування цієї політики, серед яких економічні інтереси, питання національної безпеки, політичні розбіжності, а також соціальні й демографічні аспекти. Окрему увагу приділено програмі DACA, яка захищає молодих іммігрантів від депортації, та зростанню бюджету прикордонної служби США для посилення контролю за міграційними потоками. Виявлено, що частка населення іммігрантського походження в країні стабільно зростає, що підсилює потребу в адаптивних заходах та ресурсах для забезпечення ефективного управління міграційними процесами.

2. Було проаналізовано масштаби, динаміку та структуру міграційних процесів у США. Встановлено, що кількість іммігрантів стабільно зростає, досягнувши 47,8 мільйонів осіб у 2023 році, що становить значну частку від

загальної чисельності населення. Систематизовано дані щодо легальної та нелегальної імміграції, а також натуралізації, а кількість біженців, які прибувають до США, після зниження до 11 840 осіб у 2020 році знову зросла у 2022 році до 25 519 осіб. Окремо розглянуто питання нелегальної міграції, що має вагомий вплив на систему охорони здоров'я та соціального захисту.

3. Було визначено соціально-економічний вплив сучасної міграційної політики США, де іммігранти становлять близько 17% робочої сили та активно залучені до сплати податків і створення бізнесів. Висвітлено внесок іммігрантів у галузі з високим попитом на робочу силу, такі як охорона здоров'я та будівництво, а також значущість підприємницької діяльності: близько 22,6% підприємців у США є іммігрантами, а їхні домогосподарства володіють житловим капіталом на суму 6,1 трильйона доларів. Проведено кореляційно-регресійний аналіз впливу імміграційних показників на ВВП США за період 2010-2022 рр. Аналіз показав що кількість іммігрантів в США не мають вагомego позитивного чи негативного впливу на ВВП країни та зростання цього показнику це паралельний процес на який імміграція суттєво не впливає.

РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ ПОДОЛАННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ПРОВЕДЕННЯ СУЧАСНОЇ МІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В США

3.1. Механізм реалізації політики подолання негативних наслідків в США

Безконтрольна та хаотична нелегальна міграція є основним негативним наслідком сучасної міграційної політики в США. Масштаби нелегальної міграції зростають, що викликає серйозні проблеми та становить загрозу як для національної безпеки, так і для соціальної стабільності країни.

Нелегальні мігранти часто уникають офіційної реєстрації та працевлаштування, що призводить до зниження податкових надходжень, навантаження на місцеві служби охорони здоров'я, соціальне забезпечення та освітню систему.

Окрім того, безконтрольна міграція може ускладнювати боротьбу з правопорушеннями та тероризмом, а також посилює соціальну напругу в суспільстві. Ураховуючи невтішні тенденції останніх років, питання розробки ефективних механізмів подолання цього явища є критично важливим для забезпечення безпеки та стабільності США.

Для боротьби з негативними наслідками нелегальної імміграції необхідно створити ефективний механізм реалізації політики, який включатиме 20 ключових складових.

Така система передбачає значні зміни в політиці США щодо нелегальної міграції, дозволяючи посилити контроль за працевлаштуванням, обмежити доступ до соціальних послуг, забезпечити співпрацю федеральних і місцевих органів правопорядку та вдосконалити прикордонний контроль.

Реалізація цього механізму на загальнодержавному рівні може зайняти значний час через особливості політичної системи США, де узгодження нових заходів потребує часу та підтримки на федеральному рівні. Однак, якщо

окремі штати візьмуть на озброєння запропоновані складові, впровадження механізму може відбутися значно швидше та ефективніше, оскільки штати мають можливість самостійно розробляти та застосовувати міграційні ініціативи у межах своїх юрисдикцій.

1) Запровадження обов'язкового використання системи E-Verify для ліцензованих підприємств дозволить ефективно та точно перевіряти інформацію й документи, надані новими працівниками.

Ця веб-орієнтована система надає роботодавцям можливість оперативно визначити легальність статусу кандидатів, що суттєво зменшить випадки найму нелегальних іммігрантів [81].

Впровадження E-Verify на національному рівні є важливим заходом для підтримки дотримання міграційного законодавства, оскільки дозволяє бізнесу уникнути несвідомого порушення правил та сприяє створенню прозорого ринку праці.

2) Впровадження механізму контролю за ліцензіями компаній, які наймають нелегальних працівників, є важливим кроком у боротьбі з нелегальною міграцією. Законодавство дозволяє штатам вимагати від роботодавців використовувати федеральні системи для перевірки імміграційного статусу працівників.

Якщо компанія свідомо наймає нелегальних іммігрантів, це може призвести до призупинення або анулювання її ліцензії. Таке право було закріплене рішенням Верховного суду у 2011 році [82], що забезпечує ефективний механізм для зниження випадків ігнорування імміграційного статусу з боку бізнесу. Це стимулює роботодавців дотримуватись законів і підтримує відповідальний підхід до найму працівників.

3) Запровадження законів щодо «зупинки транспортних засобів», спрямованих на боротьбу з нелегальною "поденною працею", допоможе скоротити практику неофіційного найму нелегальних іммігрантів.

Такі закони можуть заборонити зупинку автомобілів на дорогах із метою найму працівників або підбирання пасажирів, що сприятиме зниженню попиту

на неофіційних "поденних" робітників, які намагаються уникати офіційної перевірки документів.

Таким чином, це обмежить можливості для нелегальних іммігрантів отримувати тимчасові підробітки, де статус працівника не перевіряється, і сприятиме загальному дотриманню міграційного законодавства.

4) Зобов'язання місцевих і державних правоохоронних органів перевіряти імміграційний статус затриманих або заарештованих осіб (за наявності обґрунтованих підозр) є важливим механізмом для боротьби з нелегальною міграцією.

Використання ресурсів Служби імміграційного і митного контролю США (ICE), зокрема 24-годинного Центру підтримки правоохоронців, дозволяє швидко отримувати інформацію про імміграційний статус підозрюваних осіб і передавати її на федеральний рівень.

Це сприяє ефективнішому контролю та співпраці між місцевими та федеральними органами, що підвищує ефективність виконання імміграційного законодавства.

5) Запровадження законів, що забороняють штатам, округам та місцевим органам влади дотримуватись так званих "санкційних політик" (політик захисту нелегальних іммігрантів від федеральної влади), дозволить забезпечити кращу співпрацю між місцевими та федеральними органами.

Санкційні міста та округи зазвичай відмовляються передавати інформацію про імміграційний статус осіб до федеральних служб, що може ускладнювати забезпечення законності й безпеки. Відмова від таких політик захищає як правоохоронців, так і населення, оскільки сприяє дотриманню єдиного підходу до імміграційних питань і підвищує ефективність боротьби з нелегальною міграцією.

6) Надання права законним жителям подавати позови проти посадових осіб, які підтримують "санкційні політики", посилить опір таким політикам і ускладнить блокування співпраці штату з федеральними правоохоронними органами.

Це дозволяє громадянам боротися з місцевими ініціативами, що обмежують передачу інформації про імміграційний статус на федеральний рівень, і стимулює місцевих посадовців дотримуватись загальнонаціональних імміграційних вимог.

Нами розроблено алгоритм подання позову громадянами проти посадовців, що підтримують санкційну політику (рис. 3.1).

Такий підхід підвищує прозорість і забезпечує відповідальність місцевих органів перед громадянами.

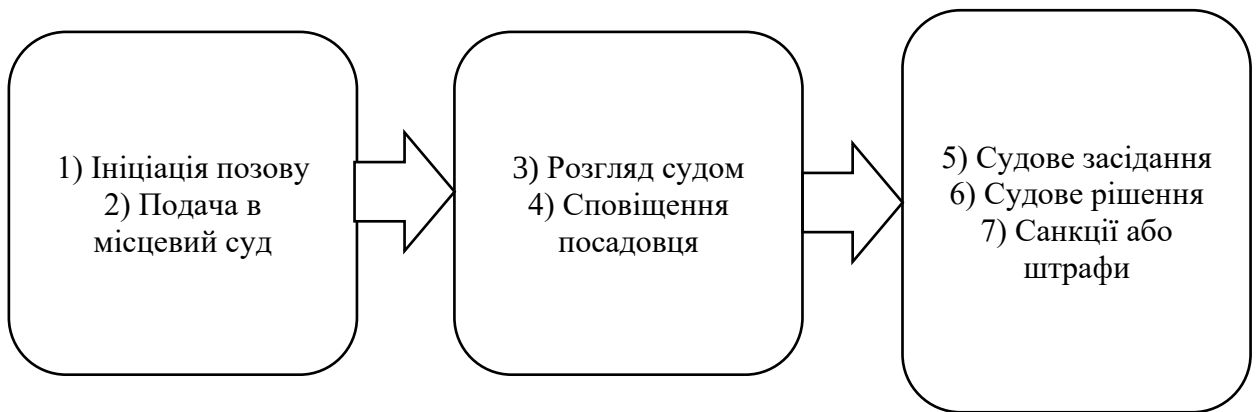

Рис. 3.1. Алгоритм подання позову громадянами проти посадовців, що підтримують санкційну політику [розроблено автором]

7) Включення більшості правоохоронних агентств у програму 287(g) [83] дозволяє посилити імміграційний контроль за рахунок співпраці з Службою імміграції та митного контролю (ICE).

Програма надає можливість ICE укласти угоди з місцевими та державними правоохоронцями, забезпечуючи їх необхідним навчанням та наглядом. Це розширює повноваження на місцях щодо виявлення та затримання нелегальних іммігрантів, що значно підвищує ефективність дотримання імміграційного законодавства.

8) Залучення правоохоронців із невеликих або малобюджетних юрисдикцій до програми Warrant Service Officer (WSO) дає їм можливість

брати участь у виконанні імміграційного контролю, пройшовши лише одноденне навчання [84].

На відміну від повного курсу програми 287(g), ця підготовка дозволяє офіцерам виконувати адміністративні ордери та здійснювати арешти за дорученням ICE.

Це рішення допомагає розширити імміграційний контроль навіть у віддалених районах, де ресурси для боротьби з нелегальною міграцією обмежені.

9) Прийняття законів, які криміналізують свідоме перевезення, укриття або сприяння незаконному перебуванню іммігрантів, спрямоване на зменшення підтримки нелегальної міграції.

Такі закони передбачають покарання за допомогу нелегальним іммігрантам у уникненні виявлення чи стимулювання їхнього в'їзду до штату. Це дозволяє знизити кількість осіб, готових сприяти нелегальним мігрантам, і сприяє загальному дотриманню міграційного законодавства на місцевому рівні.

10) Заборона видачі посвідчень водія, номерних знаків та різноманітних ліцензій (професійних, комерційних) для нелегальних іммігрантів ускладнює їм доступ до низки переваг, таких як реєстрація для голосування, державні виплати, банківські рахунки та кредитні картки.

Обмеження на отримання номерних знаків також робить нелегальне пересування менш доступним та ризикованим, адже це підвищує ймовірність виявлення.

11) Збір даних про імміграційний статус заарештованих та ув'язнених у місцевих та державних тюрмах і в'язницях дає штату важливу інформацію для оцінки масштабів проблеми, пов'язаної з нелегальною імміграцією.

Публікація цих даних допомагає привернути увагу громадськості до можливих загроз, пов'язаних із високим рівнем нелегальної міграції та політикою "санкційних міст".

12) Запровадження обов'язкової перевірки імміграційного статусу для банків або введення податків на грошові перекази за кордон зменшить стимул нелегальних іммігрантів відправляти заробіток у країни походження.

Це обмеження може скоротити обсяг фінансових ресурсів, що залишають економіку США, та створить додаткові перешкоди для нелегальних мігрантів, знижуючи привабливість їхнього перебування в країні без офіційного статусу.

13) Прийняття законів, що забороняють використання державних та місцевих податків для фінансування адвокатів або неурядових організацій, які представляють нелегальних іммігрантів у процесах депортації, допоможе зменшити витрати на такі юридичні послуги.

Це обмеження означає, що кошти платників податків не будуть спрямовані на підтримку іммігрантів без легального статусу під час імміграційних розглядів і апеляцій, що знижує фінансовий тиск на місцеві бюджети.

14) Перегляд визначення "резидента штату" з чітким уточненням, що резидентами вважаються лише громадяни та особи з легальним статусом, дозволяє обмежити доступ нелегальних іммігрантів до державних пільг, реєстрації для голосування, посвідчень особи та інших послуг штату.

Це забезпечує, що державні ресурси спрямовані лише на підтримку тих, хто має законний статус, і допомагає уникнути зловживань у використанні державних привілеїв.

15) Заборона надання ліцензій, контрактів або грантів для неурядових організацій (НУО), що займаються транспортуванням чи сприяють транспортуванню нелегальних іммігрантів, спрямована на зменшення підтримки контрабандних операцій.

Таке обмеження позбавляє НУО можливості фінансувати або надавати допомогу нелегальним мігрантам у перевезенні, тим самим перешкоджаючи поширенню таких операцій та знижуючи обсяги незаконної міграції.

16) Запровадження вимоги для державних установ та постачальників соціальних послуг перевіряти імміграційний статус заявників за допомогою

системи SAVE (онлайн-інструмент Служби громадянства та імміграції США) [85] допомагає обмежити нелегальний доступ до державного фінансування.

Це забезпечує, що лише особи з легальним статусом зможуть отримувати підтримку у вигляді освіти, медичних послуг, соціальної допомоги тощо, запобігаючи значним витратам штату на нелегальних іммігрантів.

17) Запровадження вимоги пред'являти посвідчення особи для голосування допоможе запобігти випадкам незаконного голосування нелегальних іммігрантів.

Регулярне очищення списків виборців дозволяє видаляти тих, хто випадково або навмисно був зареєстрований для голосування, не маючи на це права. Ці заходи сприяють підвищенню прозорості та законності виборчого процесу, забезпечуючи, щоб голосували лише громадяни з належним правовим статусом.

18) Подання позовів проти федерального уряду за недбалі чи незаконні зміни в міграційній політиці, як у справі *Biden vs. Texas* [86], може стати дієвим інструментом для штатів у захисті власних інтересів.

Такі судові позови дозволяють штатам вимагати від федеральних посадовців відповідальності за порушення імміграційного законодавства та недотримання принципів співпраці з місцевими органами влади. Це забезпечує додатковий механізм контролю за діями федерального уряду, підвищуючи прозорість і підзвітність у питаннях імміграційної політики.

19) Прийняття законів, що забороняють коледжам і університетам надавати знижку на навчання для нелегальних іммігрантів як для "резидентів штату", підтримує чинне федеральне імміграційне законодавство.

Це зменшує стимул для нелегальних іммігрантів залишатися в країні та отримувати привілеї, доступні лише легальним резидентам, а також ускладнює майбутнім посадовцям ігнорування цих положень.

Такий підхід підкреслює відмінність у правах і можливостях між легальними резидентами та тими, хто перебуває в країні нелегально.

20) Запровадження права для громадян подавати позови проти коледжів і університетів, які надають знижки на навчання нелегальним іммігрантам як для "резидентів штату", дозволяє підвищити відповідальність цих установ перед законом.

Встановлення значних штрафів (наприклад, 1 мільйон доларів за порушення) або потрібних компенсацій за кожне порушення дає змогу платникам податків вимагати відшкодування коштів, витрачених на субсидування освіти нелегальних іммігрантів, та змушує навчальні заклади дотримуватись федерального законодавства.

Для ефективної реалізації політики подолання негативних наслідків нелегальної міграції в США необхідно чітко систематизувати всі складові цього механізму реалізації політики подолання негативних наслідків нелегальної міграції в США (рис. 3.2).

Кожен із запропонованих заходів має своє місце в загальному процесі, і їх поділ на основні сфери впливу та етапи дозволяє забезпечити комплексний підхід.

Така систематизація дозволяє зрозуміти послідовність та взаємозв'язок заходів.

Даний механізм представляє етапи та основні напрями боротьби з нелегальною міграцією в США.

Кожен із п'яти етапів демонструє послідовний, систематичний підхід, починаючи з підвищення прозорості та обміну інформацією, і закінчуючи посиленням підзвітності та співпраці між державними органами.

Такий порядок етапів обумовлений необхідністю забезпечення основних інформаційних та правових умов для подальших дій: спочатку слід створити належну базу для ідентифікації, контролю та регулювання міграційних процесів, а потім перейти до більш активних і комплексних заходів.

Перший етап, присвячений збору та обміну інформацією, закладає фундамент для всієї системи, дозволяючи створити умови для прозорості та контролю над міграційними потоками.

Другий етап передбачає законодавчі заходи та регулювання, необхідні для запровадження більш жорстких обмежень на отримання ліцензій і привілеїв для нелегальних мігрантів.

Наступні етапи – контроль за витратами та пільгами, протидія підтримці та сприянню нелегальної міграції, а також посилення співпраці між державними органами – є логічним продовженням і підкріпленням попередніх заходів, які дозволяють забезпечити комплексний підхід до вирішення проблеми.

Взаємозв'язок між етапами спрямований на послідовне та логічне нарощення контролю та управління міграційними процесами.

Наприклад, обмін інформацією на першому етапі сприяє ефективності правових заходів другого етапу, а контроль за витратами і пільгами забезпечує основу для успішного запровадження обмежень четвертого етапу.

3.2. Стратегічні напрямки розвитку національної міграційної політики США під впливом сучасної міграційної кризи

В останні роки міграційна система США зіткнулася з численними викликами, які призвели до глибокої кризи в управлінні міграційними процесами. Зростання кількості нелегальних іммігрантів, нестабільна ситуація на кордонах та зростаюче навантаження на соціальні системи створили додаткові проблеми, які потребують негайного вирішення.

Водночас, існуючі політичні розбіжності та нестабільність у прийнятті імміграційних законів ускладнили ситуацію, що призвело до фрагментованості та неефективності національної міграційної політики.

З огляду на обрання Дональда Трампа президентом у 2024 році, можна очікувати, що найближчі чотири роки пріоритети міграційної політики будуть

зосереджені на посиленні контролю за кордонами та боротьбі з нелегальною імміграцією.

Адміністрація Трампа вже неодноразово наголошувала на важливості рішучих заходів у цій сфері, і, ймовірно, зосередиться на подоланні кризи, спричиненої нелегальними міграційними потоками, а також на забезпеченні національної безпеки та стабільності.

У рамках посилення контролю на кордоні адміністрація Трампа може реалізувати низку заходів, спрямованих на обмеження незаконної міграції та зменшення навантаження на імміграційну систему США.

Зокрема, планується відновлення програми "Залишайся в Мексиці", яка була запроваджена у 2019 році [87]. Ця політика зобов'язує шукачів притулку з певних країн чекати розгляду їхніх справ на території Мексики, що зменшує навантаження на прикордонні служби та запобігає неконтрольованому проникненню на територію США.

Після припинення дії програми у 2021 році рівень нелегальної міграції зріс, що зумовлює актуальність повернення цієї політики.

Адміністрація також планує завершити будівництво стіни на кордоні з Мексикою, усунувши наявні прогалини, що дозволить значно знизити кількість нелегальних перетинів кордону та забезпечити кращий контроль за міграційними потоками.

Розширення фізичної бар'єрної інфраструктури розглядається як один з ключових заходів для підвищення безпеки на кордоні та стримування нелегальної міграції. Поряд із цим, адміністрація оцінює можливість застосування економічних важелів впливу, зокрема введення тарифів та обмежень, для тиску на країни, які є джерелом міграційних потоків.

Такі заходи спрямовані на заохочення цих держав до посилення внутрішніх заходів щодо контролю за виїздом громадян та співпраці зі США у запобіганні нелегальній міграції.

Таблиця 3.1

Основні положення міграційної політики Дональда Трампа у
передвиборчій кампанії

Напрямок міграційної політики	Заплановані заходи
Посилення контролю на кордоні	1. Відновлення програми "Залишайся в Мексиці" 2. Поновлення Розділу 42 3. Збільшення прикордонного патруля 4. Розширення прикордонної стіни
Масові депортації	1. Розширення депортаційних заходів 2. Використання Національної гвардії та федеральних військ
Візові обмеження	1. Запровадження обмежень на в'їзд за країнами походження 2. Обмеження на в'їзд за ідеологією
Реформи легальної імміграції	1. Скасування програм гуманітарного "пароля" 2. Реформа права на громадянство за народженням 3. Обмеження програми переселення біженців 4. Введення імміграційної системи на основі заслуг
Розділення сімей	1. Розгляд політики "нульової толерантності"
DACA	1. Спроба припинення програми DACA

Джерело: складено автором за матеріалами: [88]

Як було зазначено раніше у роботі, очікується, що тенденція до збільшення бюджету Прикордонного патруля США продовжить зберігатися, а можливо навіть прискориться.

У цьому контексті адміністрація Трампа розглядає можливість суттєвого збільшення чисельності прикордонних агентів. Планується, що Конгресу буде запропоновано виділити фінансування на додаткові 10,000 агентів Прикордонної служби, що значно посилить кадровий потенціал для забезпечення більш ефективного контролю на кордоні.

Збільшення кількості агентів дозволить зміцнити оперативні можливості служби, скоротити час реагування на інциденти та забезпечити більш щільний нагляд на стратегічно важливих ділянках кордону, що, своєю чергою, сприятиме подоланню проблеми нелегальної імміграції та зменшенню потоків контрабанди.

Адміністрація Трампа також має намір відновити Розділ 42 Кодексу США, спеціальне положення, яке було введено у 2020 році під час пандемії COVID-19 для обмеження поширення вірусу [89].

Розділ 42 дозволяв прикордонним службам США швидко депортувати мігрантів без права подання заяв на притулок, аргументуючи це захистом громадського здоров'я. Це положення стало ефективним інструментом для миттєвої депортації осіб, які перетнули кордон нелегально, зменшуючи кількість затриманих і запобігаючи переповненню імміграційних центрів.

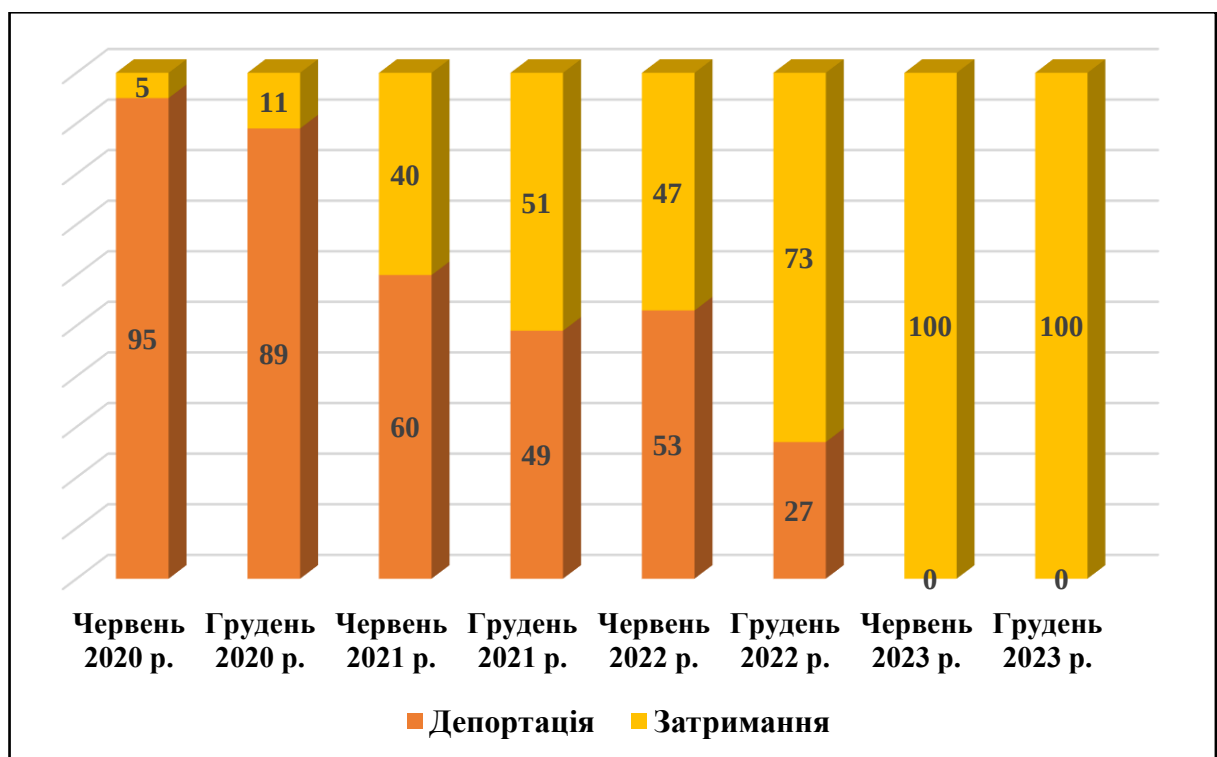

Рис. 3.3. Відсоток щомісячних зіткнень з мігрантами на американо-мексиканському кордоні, які призвели до:

Складено автором за матеріалами: [90]

У травні 2023 року адміністрація Байдена припинила дію Розділу 42, що призвело до збільшення потоку мігрантів на кордоні. Відновлення цього положення адміністрацією Трампа стане додатковим інструментом у боротьбі з незаконною міграцією, особливо в умовах зростаючої кількості нелегальних перетинів кордону.

Розділ 42 відігравав ключову роль у боротьбі з нелегальною міграцією, забезпечуючи швидке видворення значної частини мігрантів, які намагалися перетнути американо-мексиканський кордон. За час дії цього положення, відсоток депортацій значно переважав над затриманнями, досягаючи 95% у червні 2020 року. Однак після скасування Розділу 42, у 2023 році депортації припинилися повністю, і всі мігранти почали підлягати затриманню.

Така різка зміна підкреслює важливість Розділу 42 як механізму швидкого реагування на нелегальні перетини кордону, що раніше дозволяло зменшити навантаження на прикордонні служби США.

Одним із пріоритетних напрямків нової адміністрації є масштабне посилення депортаційної політики, зокрема щодо осіб із кримінальним минулим і підозрюваних членів злочинних угруповань. Планується організація найбільшої депортаційної кампанії в історії США, спрямованої на повернення мільйонів осіб до їхніх країн походження.

Для цього буде залучено ресурси на різних рівнях державної системи США, хоча очікується, що процес може стикнутися з адміністративними та правовими перешкодами.

Планується також скасування пріоритетів імміграційної політики адміністрації Байдена, яка зосереджувалася переважно на серйозних злочинцях, обмежуючи затримання осіб без кримінальних записів. Натомість нова політика передбачатиме ширший підхід, з акцентом на швидке видворення нелегальних іммігрантів.

Для реалізації таких масштабних заходів адміністрація Трампа готова використовувати Національну гвардію, а за необхідності — навіть федеральні війська. У разі потреби буде розглянута можливість будівництва нових центрів тимчасового утримання, хоча основний акцент робиться на прискорення процедури депортації, що дозволить уникнути значних затримань.

Крім того, пропонується застосування історичного закону про "ворожих іноземців" (Alien Enemies Act) [91], що дозволяє проводити заходи з депортації

за наявності підозри у зв'язках із кримінальними угрупованнями чи небезпечними організаціями.

Серед ключових стратегічних напрямів нової адміністрації є впровадження жорсткіших візових обмежень для осіб із певних країн та ідеологічних поглядів, що можуть становити загрозу національній безпеці США.

Планується розширення існуючої політики візових заборон, підтриманої Верховним судом у 2018 році, зокрема шляхом обмеження в'їзду для осіб із регіонів, які вважаються потенційно небезпечними. Пріоритетними країнами для таких обмежень розглядаються Лівія, Сомалі, Сирія, Ємен та інші, які адміністрація визначила як осередки загрози безпеці.

Окрему увагу буде приділено обмеженню в'їзду для осіб, які підтримують радикальні організації чи ідеології, включаючи групи з терористичними зв'язками. Крім того, адміністрація має намір впровадити заборону на в'їзд для прихильників комуністичних, марксистських і соціалістичних ідей, що підкреслює політичну складову імміграційної політики.

У рамках реформування системи легальної імміграції нова адміністрація планує скасувати гуманітарні програми «умовно-дострокового звільнення» (*parole*), запроваджені попереднім урядом. Ці програми дозволяли сотням тисяч мігрантів із підтримкою спонсорів у США отримувати дозволи на роботу.

Одним із напрямів є також скасування автоматичного громадянства для дітей, які народилися в США у батьків, що перебувають у країні нелегально. Оскільки такий крок суперечить усталеній інтерпретації поправки до Конституції США, він може стати предметом значних правових викликів.

Також планується скорочення кількості біженців, яким дозволено в'їзд до США, що було реалізовано під час попереднього президентства Трампа. Адміністрація має намір знову призупинити програму розселення біженців, віддаючи пріоритет "меритократичній імміграційній системі", що відповідала

б потребам американського ринку праці та захищала інтереси місцевих працівників.

У рамках цієї системи пропонується обмежити доступ до певних візових категорій та встановити суворішу перевірку претендентів на «зелену карту» серед іноземних студентів-випускників американських коледжів, щоб мінімізувати конкуренцію з місцевими кадрами.

Також планується скасування статусу тимчасового захисту (Temporary Protected Status, TPS), який надавався мігрантам із країн, що потерпають від тяжких політичних чи економічних умов, включаючи дозвіл на роботу та відстрочку депортації.

Одним із найбільш суперечливих підходів до імміграційної політики є так звана політика «нульової толерантності», яка під час її застосування у 2018 році призвела до розділення тисяч сімей на кордоні США з Мексикою.

Хоча адміністрація розглядає можливість повернення до цього заходу, основним напрямом буде пошук ефективніших способів утримання мігрантів, не вдаючись до примусових розділень.

Пропонується розробити альтернативні стратегії, такі як затримання сімей разом, що дозволить зберегти соціальні зв'язки та зменшити психологічний вплив на дітей.

Попереднє керівництво ухвалило угоду з сім'ями, які постраждали від розділення, надаючи їм тимчасовий правовий статус та інші переваги, водночас запобігаючи подібним інцидентам на майбутні вісім років.

Адміністрація розглядає можливість скасування програми DACA (Deferred Action for Childhood Arrivals), яка надає тимчасовий захист від депортації та дозволу на роботу так званим «мрійникам» — мігрантам, що були привезені до США в дитячому віці без легального статусу.

Раніше, у 2020 році, спроба припинення цієї програми зіткнулася з юридичними перешкодами, коли Верховний суд заблокував її скасування. Відповідно до запланованих заходів, адміністрація планує зупинити прийом нових заявок у рамках програми та вивчити можливі шляхи її припинення.

Отже, основними стратегічними напрямками розвитку міграційної політики США в умовах міграційної кризи у найближчому майбутньому будуть боротьба з нелегальною міграцією, захист та посилення кордонів, забезпечення національної безпеки, впровадження додаткових візових обмежень та реформування політики легальної міграції.

Значну увагу буде приділено оптимізації депортаційних заходів, перегляду програм тимчасового захисту, таких як DACA, та жорсткішому контролю за наданням гуманітарного статусу. У цьому контексті політика націлена на посилення міграційного контролю як на законодавчому, так і на виконавчому рівнях, щоб знизити рівень нелегальної імміграції та забезпечити ефективну підтримку інтересів національної економіки та безпеки США.

Висновки до третього розділу

У третьому розділі роботи розглянуто перспективи подолання негативних наслідків сучасної міграційної політики в США та визначено стратегічні напрями її розвитку в умовах сучасної міграційної кризи.

1. Розроблено механізм реалізації політики подолання негативних наслідків нелегальної міграції. Основну увагу приділено систематизації заходів, спрямованих на підвищення прозорості міграційних процесів, зміцнення правової бази та оптимізацію витрат, пов'язаних із соціальним забезпеченням нелегальних іммігрантів. Запропонований механізм містить п'ять послідовних етапів, які включають збір та обмін інформацією, посилення законодавчого регулювання, контроль за витратами і пільгами, протидію підтримці нелегальної міграції, а також підвищення підзвітності державних органів. Такий підхід дозволяє забезпечити комплексне та систематичне вирішення проблеми нелегальної імміграції.

2. Визначено стратегічні напрями розвитку національної міграційної політики США в умовах кризи з оглядом на обрання Дональда Трампа президентом у 2024 році. Основними пріоритетами є боротьба з нелегальною

міграцією, зміцнення контролю за кордонами, реформування програм легальної міграції, перегляд програми DACA, та змінення гуманітарної політики країни. Зусилля спрямовані на зниження навантаження на соціальні системи, забезпечення національної безпеки та створення більш ефективної законодавчої бази для управління міграційними потоками. Пропоновані заходи враховують необхідність балансу між економічними інтересами країни та захистом прав мігрантів.

ВИСНОВКИ

В результаті проведеного дослідження було зроблено наступні висновки:

1. Міжнародна міграція є комплексним процесом, що включає переміщення людей через державні кордони для постійного або тимчасового проживання. Сучасна міграція диверсифікувалася та включає внутрішньорегіональні і міжрегіональні потоки. Основні теорії міграції враховують економічні, соціальні, політичні та культурні чинники. Кількість міжнародних мігрантів зросла до 281 мільйона осіб у 2022 році (3,6% світового населення). Суверенний підхід до міграційної політики дозволяє державам самостійно визначати обсяги та умови прийому мігрантів, а правовий підхід базується на міжнародному праві. Міграція розглядається як можливість для економічного зростання, а також виклик у контексті нелегальних мігрантів та біженців, кількість яких перевищила 110 мільйонів у 2023 році. Кліматичні зміни створюють нову категорію мігрантів, так званих "кліматичних мігрантів".

2. Формування та види міграційної політики у глобалізованому світі залежать від багатьох факторів, зокрема економічних, політичних, демографічних, культурних та екологічних аспектів. Глобалізація створила умови для більш активного переміщення робочої сили, змусивши держави адаптувати свої стратегії. Серед основних видів міграційної політики виділяються ліберальна, обмежувальна, селективна, репатріаційна, тимчасова, політика відкритих кордонів, політика демографічної підтримки та гуманітарна міграційна політика. Кожен із цих підходів має свої цілі та інструменти, спрямовані на задоволення потреб у кваліфікованій робочій силі, захист національної ідентичності або надання підтримки біженцям. Міграційна політика відображає стратегічні пріоритети держав, дозволяючи їм балансувати між економічною потребою та збереженням культурної унікальності.

3. Методика оцінювання наслідків реалізації міграційної політики в глобальній економіці базується на використанні загальнонаукових і спеціальних економічних методів, зокрема методів порівняння, аналізу, систематизації та кореляційно-регресійного аналізу. Ці методи дозволяють здійснити комплексний огляд і оцінку міграційних процесів, виявити характерні тенденції та закономірності, а також визначити кількісні взаємозв'язки між міграційною політикою та ключовими економічними показниками. Оцінка наслідків реалізації міграційної політики допомагає країнам приймати обгрунтовані рішення для зростання економіки, забезпечення стабільності на ринку праці та сприяння соціальній інтеграції, а також ідентифікувати можливості для покращення політики у відповідь на поточні виклики.

4. Сучасна міграційна політика США постійно адаптується до внутрішніх і глобальних викликів, враховуючи економічні, соціальні й політичні обставини. Протягом XX та XXI століть вона змінювалася у відповідь на потреби національної безпеки та економічного зростання. Важливі історичні зміни включають прийняття Закону Джонсона-Ріда 1924 року, програму Брасеро 1942 року, Акт Гарта-Селлера 1965 року та посилення контролю після терактів 11 вересня 2001 року. Програма DACA 2012 року забезпечила захист для молоді, яка потрапила в США нелегально в дитячому віці. Адміністрація Трампа сфокусувалась на обмеженні нелегальної міграції, тоді як адміністрація Байдена намагалася повернутися до ліберальнішої політики. Політичні розбіжності між партіями ускладнюють реалізацію узгодженої політики. Тенденція до зростання чисельності іммігрантів, що досягла 47,8 мільйонів у 2023 році, підкреслює привабливість США як напрямку міграції та нові виклики для інтеграції і забезпечення соціальних послуг.

5. Масштаби, динаміка і структура міграційних процесів в США демонструють значний вплив на демографію, економіку та соціальну структуру країни. Загальна чисельність мігрантів у США на 2023 рік досягла рекордних 47,8 мільйона осіб, що становить 14,3% від загальної чисельності

населення. Нелегальна міграція досягла 11 мільйонів осіб у 2022 році, що складає 23% від загальної кількості осіб, народжених за межами країни. У 2022 році натуралізовані громадяни становили 49% усіх іммігрантів, що є значним збільшенням порівняно з 2000 роком. Основними країнами походження іммігрантів є Мексика (150 490 осіб), Індія (72 310 осіб), Китай (54 690 осіб), Домініканська Республіка (66 630 осіб) та Куба (77 870 осіб). США також приймають біженців через програми, такі як USRAP, забезпечуючи їм доступ до роботи, освіти та медичних послуг. Динаміка міграції є надзвичайно активною, з відновленням після пандемії COVID-19 та новими викликами для інтеграції і забезпечення соціальних послуг.

6. Аналіз впливу сучасної міграційної політики в США на соціально-економічний розвиток країни показує, що іммігранти роблять вагомий внесок через сплату податків, участь у ринку житла, споживчі витрати та забезпечення ринку праці. У 2023 році кількість іммігрантів у робочій силі США становила 29,4 мільйона осіб (17,2% усіх зайнятих). Підприємці-іммігранти складають 22,6% від загальної кількості підприємців, з доходом 110 мільярдів доларів. Іммігранти сплатили 579,1 мільярда доларів податків та мають купівельну спроможність 1,6 трильйона доларів. Незважаючи на великий внесок у економіку, кореляційно-регресійний аналіз показав, що зростання кількості іммігрантського населення в США не має значущого впливу на зростання ВВП США за період 2010-2022 рр. Це не заперечує важливість іммігрантів, а лише вказує на складність визначення прямого впливу кількості іммігрантів на економічний розвиток.

7. Механізм реалізації політики подолання негативних наслідків в США включає 20 ключових складових та 5 основних етапів, спрямованих на послідовне вирішення проблем нелегальної міграції. Основні етапи включають збір та обмін інформацією, законодавчі заходи та регулювання, контроль за витратами та пільгами, протидію підтримці нелегальної міграції та посилення співпраці між державними органами. Систематизація всіх складових механізму допомагає зрозуміти послідовність та взаємозв'язок

заходів, що забезпечує комплексний підхід до вирішення проблеми. Взаємозв'язок між етапами дозволяє створити ефективну систему контролю та управління міграційними процесами, починаючи з основних інформаційних та правових умов, і закінчуючи активними заходами з посилення підзвітності та співпраці між державними органами.

8. Стратегічні напрямки розвитку національної міграційної політики США під впливом сучасної міграційної кризи включають боротьбу з нелегальною міграцією, посилення контролю за кордонами, забезпечення національної безпеки, впровадження додаткових візових обмежень та реформування політики легальної міграції. Адміністрація Трампа планує відновити програму "Залишайся в Мексиці", завершити будівництво стіни на кордоні з Мексикою, збільшити чисельність прикордонних агентів та відновити Розділ 42 Кодексу США для швидкої депортації мігрантів. Також передбачається масштабне посилення депортаційної політики, впровадження жорсткіших візових обмежень та скасування гуманітарних програм, таких як DACA. Основна увага буде приділена оптимізації депортаційних заходів, перегляду програм тимчасового захисту та жорсткішому контролю за наданням гуманітарного статусу, щоб знизити рівень нелегальної імміграції та забезпечити ефективну підтримку інтересів національної економіки та безпеки США.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *World Migration Report* | International Organization for Migration, IOM.
URL: <https://worldmigrationreport.iom.int/wmr-2022-interactive/>.
2. Neoclassical economics and the new economics of migration. *FutureLearn*.
URL: <https://www.futurelearn.com/info/courses/migration-theories/0/steps/35078>.
3. Lee E. S. A theory of migration. *Demography*. 1966. Vol. 3, no. 1. P. 47.
URL: <https://doi.org/10.2307/2060063>
4. International migration flows. *World Migration Report*.
URL: <https://worldmigrationreport.iom.int/what-we-do/world-migration-report-2024-chapter-2/international-migration-flows>.
5. Infographic: The Most Common Origins of Immigrants. *Statista Daily Data*. URL: <https://www.statista.com/chart/33303/most-common-country-of-origin-for-immigrants/>.
6. Global Trends | UNHCR. *UNHCR*. URL: <https://www.unhcr.org/global-trends>.
7. Understanding migration | Striking Women. URL: <https://www.striking-women.org/module/migration/understanding-migration>.
8. Stark O. On the Microeconomics of Return Migration. *Trade and Development*. London, 1996. P. 32–41. URL: https://doi.org/10.1007/978-1-349-25040-0_3
9. Wallerstein I. World System versus World-Systems: A Critique. *Critique of Anthropology*. 1991. Vol. 11, no. 2. P. 189–194.
URL: <https://doi.org/10.1177/0308275x9101100207>
10. Mayer J. D. A new vision of personality...and of personality theory: Reply. *American Psychologist*. 2006. Vol. 61, no. 4. P. 331–332.
URL: <https://doi.org/10.1037/0003-066x.61.4.331>
11. Comola M., Mendola M. Formation of Migrant Networks. *The Scandinavian Journal of Economics*. 2014. Vol. 117, no. 2. P. 592–618.
URL: <https://doi.org/10.1111/sjoe.12093>

12. How has digital technology changed migrants' lives? - I'MTech. *I'MTech*.
URL: <https://imtech.imt.fr/en/2018/12/20/digital-technology-migrants-lives/>.

13. Technology Can Be Transformative for Refugees, but It Can Also Hold Them Back - World. *ReliefWeb*.
URL: <https://reliefweb.int/report/world/technology-can-be-transformative-refugees-it-can-also-hold-them-back>.

14. Exploring migration causes: why people migrate | Topics | European Parliament. *Topics* | *European Parliament*.
URL: <https://www.europarl.europa.eu/topics/en/article/20200624STO81906/exploring-migration-causes-why-people-migrate>.

15. Mexico at a Crossroads Once More: Emigration Levels Off as Transit Migration and Immigration Rise - Mexico. *ReliefWeb*.
URL: <https://reliefweb.int/report/mexico/mexico-crossroads-once-more-emigration-levels-transit-migration-and-immigration-rise>.

16. The Politics of the Syrian Refugee Crisis – Refugee Studies Centre. *Home – Refugee Studies Centre*. URL: <https://www.rsc.ox.ac.uk/completed-projects/the-politics-of-the-syrian-refugee-crisis>.

17. About UNHCR | UNHCR. *UNHCR*. URL: <https://www.unhcr.org/about-unhcr>.

18. Andreopoulos G. J. Ethnic cleansing | War Crimes & Genocide Prevention | Britannica. *Encyclopedia Britannica*.
URL: <https://www.britannica.com/topic/ethnic-cleansing>.

19. By 2050, 200 Million Climate Refugees May Have Fled Their Homes. But International Laws Offer Them Little Protection - Inside Climate News. *Inside Climate News*. URL: <https://insideclimatenews.org/news/02112021/climate-refugees-international-law-cop26/>.

20. Home - MIEUX Initiative. URL: https://www.mieux-initiative.eu/files/MIEUX_Factsheet_WHAT_FINAL_EN.pdf.

21. International Organization for Migration (IOM). *Migration and Home Affairs*. URL: <https://home-affairs.ec.europa.eu/networks/european-migration->

network-emn/emn-asylum-and-migration-glossary/glossary/international-organization-migration-iom_en.

22. Integration of Highly Skilled Migrants in the Workplace: a Multi-level Framework - Journal of International Migration and Integration. *SpringerLink*. URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s12134-021-00845-x>.

23. Конвенція про статус біженців 1951 р. *БІЖЕНЦІ ТА ВИМУШЕНО ПЕРЕМІЩЕНІ ОСОБИ* | *REFUGEES AND INTERNALLY DISPLACED PERSONS*. URL: <http://nowar.nbu.gov.ua/post/0000001>.

24. Migration policies and governance. *Migration data portal*. URL: <https://www.migrationdataportal.org/themes/migration-policies-and-governance>.

25. Kenton W. Green Card: What it Means, How it Works, Requirements. *Investopedia*. URL: <https://www.investopedia.com/terms/g/green-card.asp>.

26. The European Union's International Migration Relations Towards Middle Eastern And North African Countries. *Migration from the Middle East and North Africa to Europe*. 2014. P. 139–158. URL: <https://doi.org/10.1515/9789048523177-007>

27. Wodak R., Krzyżanowski M. Right-wing populism in Europe & USA. *Right-Wing Populism in Europe & USA*. 2017. Vol. 16, no. 4. P. 471–484. URL: <https://doi.org/10.1075/jlp.17042.krz>

28. Population projections in the EU - Statistics Explained. *Language selection* | *European Commission*. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Population_projections_in_the_EU.

29. Aithor. The Impact and Challenges of Immigration on Multicultural Societies. URL: <https://aithor.com/essay-examples/the-impact-and-challenges-of-immigration-on-multicultural-societies>.

30. Ethnic Diversity and the Origins of the Japanese | Japan Module. *Japan Module* | *Places, Images, Times & Transformations*.

URL: <https://www.japanpitt.pitt.edu/essays-and-articles/history/ethnic-diversity-and-origins-japanese>.

31. Express Entry: Fastest Way to Move to Canada in 2024. *Elaar Immigration Consulting Inc.* URL: <https://www.elaarimmigration.com/express-entry/>.

32. Families Divided. *The Texas Tribune*. URL: <https://www.texastribune.org/series/separated-immigrant-families-zero-tolerance/>.

33. EU Blue Card - Hamburg Welcome Center. *Hamburg Welcome Center (English)*. URL: <https://welcome.hamburg.com/entry-and-residence/residence-permit/eu-blue-card-17644>.

34. The Law of Return: Understanding Israeli Citizenship and Eligibility. *welcome-israel.com*. URL: <https://welcome-israel.com/documents/law-of-return>.

35. What Is the Kafala System?. *Council on Foreign Relations*. URL: <https://www.cfr.org/background/what-kafala-system>.

36. Що таке Шенгенська зона?. *Новини та інформація ETIAS для відвідувачів, які приїжджають до Європи*. URL: <https://etias-info.com.ua/статті/що-таке-шенгенська-зона>.

37. Writer S. Japan to let more foreigners work as in-home caregivers. *Nikkei Asia*. URL: <https://asia.nikkei.com/Spotlight/Japan-immigration/Japan-to-let-more-foreigners-work-as-in-home-caregivers>.

38. Want to apply: Applying for protection (asylum) in Norway - UDI. *Innvandring til Norge - UDI*. URL: <https://www.udi.no/en/want-to-apply/protection-asylum/protection-asylum-in-norway/>.

39. Порівняльний метод – Sapiens Methodology. *Metodología Sapiens*. URL: <https://metodologiasapiens.com/uk/metodos/metodo-comparativo/>.

40. Аналіз і синтез, як методи наукового пізнання. *Studies*. URL: <https://studies.in.ua/shpora-filosophy/633-42-analz-sintez-yak-metodi-naukovogo-pznannya.html>.

41. Систематизація. *www.wikidata.uk-ua.nina.az*.
URL: <https://www.wikidata.uk-ua.nina.az/Систематизація.html>.
42. 2.2.3.1.6. Кореляційно-регресійний аналіз - Бібліотека BukLib.net. *Головна* - *Бібліотека* *BukLib.net*.
URL: <https://buklib.net/books/30354/>.
43. Immigration Act of 1924 (Johnson-Reed Act) - Immigration History. *Immigration History*. URL: <https://immigrationhistory.org/item/1924-immigration-act-johnson-reed-act/>.
44. The Bracero Era: 1942-1964. *Beyond Borders*. Oxford, UK, 2011. P. 58–89. URL: <https://doi.org/10.1002/9781444394962.ch3>
45. Milkman R. How the Hart–Celler Act Changed America. *Dissent*. 2021. Vol. 68, no. 4. P. 141–146. URL: <https://doi.org/10.1353/dss.2021.0053>
46. Patriot Act - USA, Definition & 2001 | HISTORY. *HISTORY*. URL: <https://www.history.com/topics/21st-century/patriot-act>.
47. What is DACA? - Undocumented Student Program. *UNDOCUMENTED STUDENT PROGRAM*. URL: <https://undocu.berkeley.edu/legal-support-overview/what-is-daca/>.
48. Muslim Travel Ban - Immigration History. *Immigration History*. URL: <https://immigrationhistory.org/item/muslim-travel-ban/>.
49. Count of Active DACA Recipients By Month of Current DACA Expiration As of March 31, 2023. *Home* | *USCIS*. URL: https://www.uscis.gov/sites/default/files/document/data/Active_DACA_Recipients_March_FY23_qtr2.pdf.
50. From campaign to implementation: an overview of Biden’s immigration policy - Elcano Royal Institute. *Elcano Royal Institute*. URL: <https://www.realinstitutoelcano.org/en/analyses/from-campaign-to-implementation-an-overview-of-bidens-immigration-policy/>.
51. Immigrants in the U.S. Economy: Overcoming Hurdles, Yet Still Facing Barriers - Immigration Research Initiative. *Immigration Research Initiative - Understanding economics, advancing policy, supporting action*.

URL: <https://immresearch.org/publications/immigrants-in-the-u-s-economy-overcoming-hurdles-yet-still-facing-barriers/>.

52. H1B Visa Stamping Statistics: Approval, Refusal Rates Worldwide, by Country. URL: <https://visagrader.com/visa-approvals-and-refusals/H1B>.

53. The Cost of Immigration Enforcement and Border Security. URL: <https://www.americanimmigrationcouncil.org/research/the-cost-of-immigration-enforcement-and-border-security>.

54. Méndez M. Texas immigration law: Here's what to know about SB 4. *The Texas Tribune*. URL: <https://www.texastribune.org/2024/03/18/texas-sb-4-immigration-arrest-law/>.

55. U.S. immigrant population in 2023 saw largest increase in more than 20 years. *Pew Research Center*. URL: <https://www.pewresearch.org/short-reads/2024/09/27/u-s-immigrant-population-in-2023-saw-largest-increase-in-more-than-20-years/>.

56. What the data says about immigrants in the U.S. *Pew Research Center*. URL: <https://www.pewresearch.org/short-reads/2024/09/27/key-findings-about-us-immigrants/>.

57. Green Card Benefits Everything You Should Know | USAFIS. *USAFIS | USA Green Card*. URL: <https://www.usafis.org/green-card-benefits/>.

58. Lawful Permanent Residents Annual Flow Report. *Office of Homeland Security Statistics*. URL: <https://ohss.dhs.gov/topics/immigration/lawful-permanent-residents/lawful-permanent-residents-annual-flow-report>.

59. 2023 Yearbook of Immigration Statistics. *p.10-11*. URL: https://ohss.dhs.gov/sites/default/files/2024-03/2023_0818_plcy_yearbook_immigration_statistics_fy2022.pdf.

60. What we know about unauthorized immigrants living in the U.S. *Pew Research Center*. URL: <https://www.pewresearch.org/short-reads/2024/07/22/what-we-know-about-unauthorized-immigrants-living-in-the-us/>.

61. Undocumented Hispanic Immigrants in the United States. *The Center for Migration Studies of New York (CMS)*.

URL: <https://cmsny.org/publications/hispanic-undocumented-immigrants-millet-pavilion-101722/>.

62. Charted: Unauthorized Immigrants in the U.S., by Country of Origin. URL: <https://www.visualcapitalist.com/unauthorized-immigrants-in-the-u-s-by-country/>.

63. The Foreign-Born Share and Number at Record Highs in February 2024
A look at the size and growth of the immigrant population in the United States. URL: <https://cis.org/Report/ForeignBorn-Share-and-Number-Record-Highs-February-2024>.

64. Unauthorized immigrants are almost a quarter of U.S. foreign-born population. *Pew Research Center*. URL: https://www.pewresearch.org/short-reads/2024/09/27/key-findings-about-us-immigrants/sr_24-07-22_immigrant-facts_5/.

65. USAFacts. The naturalization process: Explained. *USAFacts*. URL: <https://usafacts.org/articles/process-naturalization-explained/>.

66. 2022 Yearbook of Immigration Statistics. *p. 51-53*. URL: https://ohss.dhs.gov/sites/default/files/2024-03/2023_0818_plcy_yearbook_immigration_statistics_fy2022.pdf.

67. Uniting for Ukraine - Sponsorship - RPCV Alliance for Ukraine. *RPCV Alliance for Ukraine*. URL: <https://allianceforukraine.org/uniting-for-ukraine-sponsorship/>.

68. 2022 Yearbook of Immigration Statistics. *p. 39*. URL: https://ohss.dhs.gov/sites/default/files/2024-03/2023_0818_plcy_yearbook_immigration_statistics_fy2022.pdf.

69. The Impact of Immigration on Social Security and Medicare - The Concord Coalition. *The Concord Coalition*. URL: <https://www.concordcoalition.org/blogs/the-impact-of-immigration-on-social-security-and-medicare/>.

70. Demographic and Economic Characteristics of Immigrant and Native-Born Populations in Rural and Urban Places. *University of New Hampshire*

Scholars' Repository | University of New Hampshire Research.
 URL: <https://scholars.unh.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1283&context=carsey>

71. Entrepreneurship: How immigration plays a critical role. *New American Economy*. URL: <https://www.newamericaneconomy.org/issues/entrepreneurship/>.

72. New Americans in the United States. *American Immigration Council*.

73. USAFacts. How many immigrants are in the American workforce?. *USAFacts*. URL: <https://usafacts.org/articles/how-many-immigrants-are-in-the-american-workforce/>.

74. H-2A Program Expands in 2023. *Wilson Center*. URL: <https://www.wilsoncenter.org/article/h-2a-program-expands-2023>.

75. How Does Immigration Affect the U.S. Economy?. *Council on Foreign Relations*. URL: <https://www.cfr.org/in-brief/how-does-immigration-affect-us-economy>.

76. Waldman C. Fact of the Week: Immigrant Inventors Produce 23 Percent of US Patents. *Information Technology and Innovation Foundation - The leading think tank for science and technology policy*. URL: <https://itif.org/publications/2023/07/17/immigrant-inventors-produce-23-percent-of-us-patents/>.

77. Foreign-born STEM Workers in the United States. URL: <https://www.americanimmigrationcouncil.org/research/foreign-born-stem-workers-united-states>.

78. Immigrant Health-Care Workers in the United States. URL: <https://www.migrationpolicy.org/article/immigrant-health-care-workers-united-states-2021>.

79. Immigrants' Access to Homeownership in the United States. URL: https://www.jchs.harvard.edu/sites/default/files/research/files/harvard_jchs_immigrant_homeownership_cornelissen_pack_2023.pdf.

80. GDP (current US\$) | World Bank Gender Data Portal. *World Bank Gender Data Portal*. URL: <https://genderdata.worldbank.org/en/indicator/ny-gdp-mktp-cd>.

81. Lutkevich B. What is E-Verify and How Does It Work?. *WhatIs*. URL: <https://www.techtarget.com/whatis/definition/E-Verify>.

82. 8 U.S. Code § 1324a - Unlawful employment of aliens. *LII / Legal Information Institute*. URL: <https://www.law.cornell.edu/uscode/text/8/1324a>.

83. What is the 287(g) program?. URL: <https://www.wilcotx.gov/FAQ.aspx?QID=502>.

84. Fact Sheet: Warrant Service Officer (WSO) Program - Law Enforcement Immigration Task Force. *Law Enforcement Immigration Task Force* -. URL: <https://leitf.org/2019/06/fact-sheet-warrant-service-officer-wso-program/>.

85. Systematic Alien Verification for Entitlements. *Eligibility Policy Manual Home Page*. URL: https://hcopub.dhs.state.mn.us/hcpmstd/11_10_05.htm.

86. Biden v. Texas. *Ballotpedia*. URL: https://ballotpedia.org/Biden_v._Texas.

87. Remain in Mexico - Wikipedia. *Wikipedia, the free encyclopedia*. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Remain_in_Mexico.

88. Ted Hesson. How would Trump crack down on immigration in his second term?. *Reuters*. URL: <https://www.reuters.com/world/us/how-trump-would-crack-down-immigration-second-term-2023-11-14/>.

89. What is Title 42 and what does it mean for immigration at the southern border?. *PBS News*. URL: <https://www.pbs.org/newshour/nation/what-is-title-42-and-what-does-it-mean-for-immigration-at-the-southern-border>.

90. Key facts about Title 42, the pandemic policy that has reshaped immigration enforcement at U.S.-Mexico border. *Pew Research Center*. URL: <https://www.pewresearch.org/short-reads/2022/04/27/key-facts-about-title-42-the-pandemic-policy-that-has-reshaped-immigration-enforcement-at-u-s-mexico-border/>.

91. Trump is promising deportations under the Alien Enemies Act of 1798. What is it?. *NPR*. URL: <https://www.npr.org/2024/10/19/nx-s1-5156027/alien-enemies-act-1798-trump-immigration>.